

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

PROJEKTU ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIAPRZESTRZENNEGOGMINY KAŻMIERZ W MIEJSCOWOŚCI
KAŻMIERZ WĘZEŁ REJ. UL. M. KONOPNICKIEJ.

Opracowanie:
mgr inż. Tomasz Poleszak

Poznań, wrzesień 2022 r.

Spis treści:

1. <u>INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI</u>	3
2. <u>INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZENIU PROGNOZY</u>	6
3. <u>PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA</u>	7
4. <u>INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO</u>	8
5. <u>ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNE ZMIANY TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTU STUDIUM</u>	8
5.1. <u>Położenie geograficzne</u>	8
5.2. <u>Charakterystyka środowiska przyrodniczego gminy Kaźmierz</u>	9
5.3. <u>Istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu</u>	20
6. <u>ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, WSZCZEGÓLNOŚĆ DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY</u>	24
7. <u>WPŁYW NA CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLE MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU</u>	24
8. <u>PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO I JEJ ELEMENTY</u>	26
8.1. <u>Wpływ na różnorodność biologiczną, faunę i florę</u>	26
8.2. <u>Wpływ na ludzi</u>	27
8.3. <u>Wpływ na wody powierzchniowe i podziemne</u>	27
8.4. <u>Wpływ na powietrze, klimat i klimata klastyczny</u>	27
8.5. <u>Wpływ na powierzchnię ziemi</u>	29
8.6. <u>Wpływ na krajobraz</u>	29
8.7. <u>Wpływ na zasoby naturalne</u>	30
8.8. <u>Wpływ na zabytki</u>	30
8.9. <u>Wpływ na dobra materialne</u>	31
9. <u>PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ ZAPOBIEGAWCZYCH I KOMPENSACYJNYCH NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU</u>	31
10. <u>ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE BIORĄC POD UWAGĘ CELE I GEOGRAFICZNY ZASIĘG DOKUMENTU ORAZ CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000</u>	31
11. <u>STRESZCZENIE W JĘZYKU NIE SPECJALISTYCZNYM</u>	32

Załącznik nr 1:

Oświadczenie do prognozy oddziaływania na środowisko projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kaźmierz w miejscowości Kaźmierz węzeł rej. ul. M. Konopnickiej.

1. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI

Przedmiotem oceny zawartej w niniejszej prognozie są ustalenia dotyczące projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kaźmierz w miejscowości Kaźmierz węzeł rej. ul. M. Konopnickiej, zwanego dalej „zmianą Studium”.

Omawiany projekt zmiany Studium zawiera ustalenia, o których mowa w art. 10 ust. 1 ustawy o *planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* ((Dz. U. z 2022 r., poz. 1029 z późn. zm.). Studium jest dokumentem wskazującym kierunki rozwoju obszarów objętych opracowaniem. Wprowadzone zmiany w SUIKZP umożliwią m.in.:

- realizację inwestycji celu publicznego,
- zmianę perspektywicznych funkcji ujętych w studium,
- utrzymanie ładu przestrzennego oraz racjonalne gospodarowanie przestrzenią,
- wyznaczenie terenów pod zabudowę usługową i mieszkaniową,
- wyznaczenie terenów pod zabudowę zagrodowa oraz obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych i hodowlanych,
- wyznaczenie przebiegu obwodnicy, odciążającej istniejący układ komunikacyjny.

Ponadto zmiana Studium pozwoli na określenie kierunków zagospodarowania i użytkowania terenów oraz uszczegółowi terminologię dotyczącą przeznaczenia terenów i ich funkcji. Wniesione zmiany będą nawiązywać do zadań i programów ujętych w obowiązującym planie województwa.

Zmiana Studium dotyczy wyznaczenia terenów o następującym przeznaczeniu:

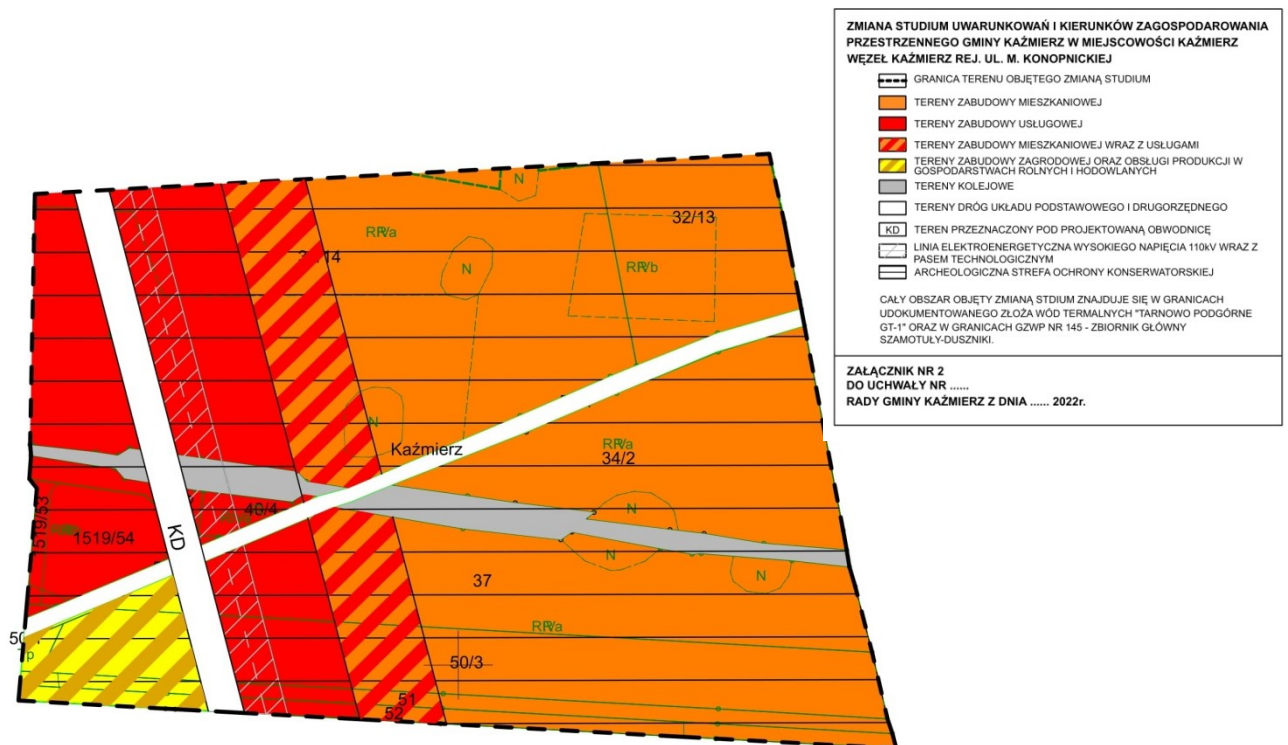
- tereny zabudowy mieszkaniowej,
- tereny zabudowy usługowej,
- tereny zabudowy mieszkaniowej wraz z usługami,
- tereny zabudowy zagrodowej oraz obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych i hodowlanych,
- tereny dróg układu podstawowego i drugorzędowego,
- tereny kolejowe,
- teren przeznaczony pod projektowaną obwodnicę.

Ryc. 1. Obowiązujące Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kaźmierz – fragment kierunków.

źródło: <http://portal.gison.pl/kazmierz/>

Ryc. 2. Projekt zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kaźmierz w miejscowości Kaźmierz węzeł rej. ul. M. Konopnickiej – kierunki.

źródło: opracowanie własne

Zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko prognoza oddziaływania na środowisko:

1) zawiera:

- a) informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- b) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- c) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- d) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- e) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym,
- f) oświadczenie autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – kierującego tym zespołem, o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2, stanowiące załącznik do prognozy,
- g) datę sporządzenia prognozy, imię, nazwisko i podpis autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – imię, nazwisko i podpis kierującego tym zespołem oraz imiona, nazwiska i podpisy członków zespołu autorów;

2) określa, analizuje i ocenia:

- a) istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- b) stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- c) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- d) cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- e) przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;

3) przedstawia:

- a) rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
- b) biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Projekt Studium powiązany jest z poniższymi dokumentami:

- a) Koncepcja Zagospodarowania Przestrzennego Kraju do 2030 r.

Zgodnie z ustaleniami koncepcji polityka przestrzenna wobec obszarów wiejskich leżących w obszarze oddziaływania wielkich miast będzie zmierzać do uruchomienia istniejącego potencjału rozwojowego obszarów wiejskich oraz zwiększenia ich konkurencyjności jako miejsca zamieszkania i pracy, poprawy warunków życia i prowadzenia działalności gospodarczej oraz wzmocnienia ich ekologicznych funkcji,

- b) Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2030 r. wśród zasad horyzontalnych wskazuje m.in. rozwój z poszanowaniem ładu przestrzennego (w tym np. godzenie efektywnego i użytecznego wykorzystania przestrzeni, przy równoczesnym poszanowaniu walorów przyrodniczych oraz kulturowych, ograniczanie konfliktów między poszczególnymi formami wykorzystania różnych obszarów, dbałości o najwyższą jakość, estetykę i funkcjonalność realizowanych inwestycji, przeciwdziałanie niekontrolowanemu rozpraszaniu zabudowy na tereny dotąd nieurbanizowane), czy też rozwój zrównoważony (w tym zapewnienie zaspokojenia aktualnych potrzeb ludzi, bez ograniczania możliwości ich zaspokojenia przyszłym pokoleniom, gdzie istotna jest spójność trzech elementów: rozwoju innowacyjnego, inkluzji społecznej i ochrony środowiska/równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych w warunkach zmieniającego się klimatu - gdzie szczególnego znaczenia nabiera z jednej strony korzystanie z zasobów w sposób racjonalny, a z drugiej przyczynianie się do rozwoju),

- c) Program Rozwoju Gminy Kaźmierz

Celami rozwoju zawartymi w Programie, które mogą mieć istotny wpływ na prawidłowy rozwój obszarów wskazanych w zmianie Studium są m.in.:

- poprawa warunków rozwoju społecznego, gospodarczego i warunków zamieszkania poprzez kompleksowe uzbrojenie terenów w infrastrukturę techniczną oraz poprawę dostępności komunikacyjnej,
- prawidłowo funkcjonujący system ochrony środowiska poprzez utrzymanie wysokich walorów środowiska przyrodniczego oraz dobrze zachowane dziedzictwo kultury.

Na podstawie wyznaczonych celów, formułowany jest katalog zadań realizacyjnych, który w sposób szczegółowy określa sposoby ich realizacji.

W prognozie oddziaływania na środowisko uwzględnia się także informacje zawarte w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla innych, przyjętych już, dokumentów, powiązanych z projektem zmiany Studium.

2. INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZENIU PROGNOZY

Procedura strategicznej oceny oddziaływania na środowisko przebiegała równolegle do toku tworzenia projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego będącej przedmiotem opracowania. Pierwszym etapem planistycznym była inwentaryzacja urbanistyczna terenu objętego opracowaniem. Dokonano wizji terenu oraz analizy materiałów przedstawiających stan istniejący obszaru (np. zdjęcia satelitarne, lotnicze, mapy), aby jak najbardziej szczegółowo scharakteryzować dany obszar oraz jego stan środowiska. Następnie zapoznano się z dokumentami strategicznymi przedstawiającymi uwarunkowania danego obszaru (także środowiskowe) oraz zalecany kierunek rozwoju przestrzennego.

W celu scharakteryzowania i oceny stanu środowiska posłużono się także innymi opracowaniami, raportami o stanie środowiska a także danymi odnoszącymi się bezpośrednio, a w przypadku ich braku – pośrednio, do danego terenu. Dzięki opisom

środowiskawykraczającymzagrańciecepracowaniamożnabyłouzyskaćinformacje powiązaniach badanego obszaru z regionalnym i krajowym systemem środowiska przyrodniczego, co było pomocne w określeniu ponadlokalnego znaczenia danych elementówśrodowiska.

W przedstawionej prognozie wykorzystano między innymi następujące źródła oraz akty prawne:

- Ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko z dnia 3 października 2008 r. (Dz. U. z 2021 r., poz. 2373 z późn. zm.);
- Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2021 r., poz. 1973, z późn. zm.);
- Ustawa o ochronie przyrody (Dz. U. z 2021 r. poz. 1098 z późn. zm);
- Prawo geologiczne i górnicze z dnia 9 czerwca 2011 r. (Dz. U. z 2021 r. poz. 1420 z późn. zm.);
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r., poz. 1839);
- Program Ochrony Środowiska dla Gminy Kaźmierz na lata 2017-2020 z perspektywa do 2024;
- Europejska Konwencja Krajobrazowa, Florencja 2000;
- Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego;
- Prognoza oddziaływania na środowisko planu zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego;
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kaźmierz;
- Podstawowe opracowanie ekofizjograficzne dla terenu gminy Kaźmierz;
- Raport o stanie środowiska w Wielkopolsce w roku 2017, Wojewódzki Inspektorat Ochrony środowiska w Poznaniu;
- <http://www.poznan.wios.gov.pl> – Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu;
- <http://natura2000.gdos.gov.pl> – Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska – Europejska Sieć Ekologiczna Natura 2000;
- <http://www.psh.gov.pl/> – Państwowa Służba Hydrogeologiczna
- <http://ekoinfonet.gios.gov.pl/osady/mapa> – Generalna Inspekcja Ochrony Środowiska – Monitoring osadów rzecznych oraz jeziornych;
- <http://geoportal.pgi.gov.pl/portal/page/portal/MIDASGIS> – Państwowy Instytut Geologiczny – MIDAS;
- <http://btsearch.pl/> – Wyszukiwarka stacji bazowych telefonii komórkowej GSM i UMTS;
- Geoportal;
- Główny Urząd Statystyczny – Bank Danych Lokalnych;
- Kondracki J., 2000: Geografia Polski. Mezoregiony fizyczno - geograficzne, Wyd. Naukowe PWN, Warszawa;
- Matuszkiewicz J.M., 1993, Krajobrazy roślinne i regiony geobotaniczne Polski, Prace Geograficzne IGiPZ PAN, 158;
- Gumiński R., 1948, Próba wydzielenia dzielnic rolniczo-klimatycznych w Polsce, Przegląd Meteorologiczny i Hydrologiczny;
- Ewidencja gruntów i budynków gminy Kaźmierz.

3. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJIPOSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJPRZEPROWADZANIA

Według art. 10 ust. 2 Dyrektywy 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko państwa członkowskie Unii

Europejskiej (w tym Polska) *monitorują znaczący wpływ na środowisko, wynikający z realizacji planów i programów, aby między innymi, określić na wczesnym etapie nieprzewidziany niepożądany wpływ oraz aby mieć możliwość podjęcia odpowiedniego działania naprawczego.*

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego przedstawia ogólne cele polityki przestrzennej gminy i nie stanowi aktu prawa miejscowego. Z tego powodu skutki realizacji postanowień zmiany studium mogą być zauważalne dopiero po uchwaleniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego opracowywanych na jego podstawie. Monitoring skutków realizacji postanowień w zakresie oddziaływania na środowisko może polegać np. na analizie i ocenie stanu poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska lub w ramach indywidualnych zamówień, na kontroli i ocenie zgodności wyposażenia terenu w infrastrukturę techniczną z ustaleniami przyjętego dokumentu. Należy zaznaczyć, że analiza i ocena środowiska na podstawie badań Państwowego Monitoringu Środowiska winna opierać się na wynikach pomiarów dla obszaru objętego projektem zmiany studium.

Metody oraz częstotliwość przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień przedmiotowej zmiany studium uwzględniać będą w szczególności:

- przepisy dotyczące Państwowej Inspekcji Sanitarnej, w szczególności w zakresie monitoringu środowiska prowadzonego przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska,
- gminne plany i programy szczegółowe opracowywane w oparciu o przepisy odrębne oraz wydane decyzje administracyjne z zakresu ochrony środowiska,
- dla inwestycji mogącej potencjalnie lub zawsze znacząco oddziaływać na środowisko monitoring środowiska prowadzony będzie stosownie do ustaleń raportu oddziaływania na środowisko i wydanych decyzji administracyjnych – uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przedsięwzięcia.

Ustawa *Prawo ochrony środowiska* wskazuje, że badania monitoringowe prowadzi się z równoczesnym wykorzystaniem i rejestracją danych przestrzennych, dlatego ocena zmian zachodzących w środowisku omawianego obszaru może być oparta również na okresowym przeglądzie i rejestracji zmian w zagospodarowaniu przestrzennym tych terenów prowadzonych przez gminę Kaźmierz.

Wpływ ustaleń projektu zmiany studium, który jest przedmiotem opracowania, na środowisko przyrodnicze w zakresie: oddziaływania na środowisko wodne, dotrzymywania standardów jakości środowiska dotyczących hałasu, czystości powietrza, czystości wód kontrolowany będzie w ramach uzyskiwania decyzji administracyjnych dotyczących oceny oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na środowisko oraz, dla obiektów produkcyjnych, decyzji dotyczących wprowadzania substancji lub energii powodujących zanieczyszczenie do wszystkich komponentów środowiska z niektórych, wskazanych przepisami, rodzajów instalacji. Natomiast wpływ inwestycji na środowisko w odniesieniu występujących długofalowych zmian jakości elementów przyrodniczych (stanu wód, stanu czystości powietrza atmosferycznego) i przyczyn tych zmian kontrolowany będzie w ramach systemu Państwowego Monitoringu Środowiska. Wyniki prowadzonego monitoringu prezentowane będą corocznie w Raportach o stanie środowiska, wydawanych w formie ogólnodostępnej publikacji, ale źródłami danych w tym zakresie mogą też być: Wojewódzka Baza Danych (prowadzona przez Marszałka Województwa), źródła administracyjne wynikające z obowiązków sprawozdawczych lub zapisów ustawowych (decyzje, zezwolenia, pozwolenia), czy badania statystyczne Głównego Urzędu Statystycznego. Monitoring realizacji ustaleń zmiany studium zaleca się prowadzić w cyklu 4-letnim – w odniesieniu do materiałów opracowywanych na potrzeby Gminnego Programu Ochrony Środowiska.

4. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Gmina Kaźmierz położona jest w północno-zachodniej części województwa wielkopolskiego, w odległości ponad 135 km od najbliższej granicy państwa, dlatego nie ma podstaw do prognozowania dalekosiężnych, transgranicznych oddziaływań na środowisko.

Nie projektuje się tu też funkcji zmieniających warunki siedliskowe i gruntowo-wodne na tak dużą skalę. Wobec powyższego nie zachodzi prawdopodobieństwo wystąpienia transgranicznego oddziaływania na środowisko.

5. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNE ZMIANY TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTU STUDIUM

5.1. Położenie geograficzne

Gmina Kaźmierz położona jest w województwie wielkopolskim w odległości 20 km na północny-zachód od Poznania, administracyjnie należy do powiatu szamotulskiego. Od południa graniczy z gminą wiejską Tarnowo Podgórne, należąca do powiatu poznańskiego, od wschodu natomiast z gminą wiejską Rokietnica, od północy – z gminą wiejsko-miejską Szamotuły, natomiast od zachodu z gminą wiejską Duszniki (ryc.3). Siedzibą gminy jest miejscowość Kaźmierz, przez jej teren jak i teren całej gminy przepływa rzeka Sama. W południowej części gminy przebiega z zachodu na wschód droga krajowa nr 92 (Świecko– Poznań – Warszawa – Terespol), a także droga wojewódzka (zlokalizowana wzdłuż zachodniej granicy gminy) oraz duża ilość dróg powiatowych. Ponadto przez teren gminy, ze wschodu na zachód (przez Kaźmierz) przebiega obecnie wyłączona z ruchu linia kolejowa dawnej relacji Rokietnica – Międzychód. W skład gminy wchodzi 18 sołectw. Powierzchnia gminy wynosi około 128,2 km², które zamieszkuje 8 755 mieszkańców (stan ludności wg danych Głównego Urzędu Statystycznego na koniec 2019 r.).

Ryc. 3. Położenie gminy Kaźmierz

źródło: Gmina Kaźmierz Opracowanie Ekofizjograficzne Podstawowe

5.2. Charakterystyka środowiska przyrodniczego gminy Kaźmierz

Zgodnie z podziałem fizycznogeograficznym Kondrackiego (1998) gmina Kaźmierz położona jest w prowincji Niż Środkowopolski, podprowincji Pojezierze Południowobałtyckie, w mezoregionie Pojezierze Poznańskie, a w jego obrębie należy do mikroregionu Pojezierza Międzychodzko-Pniewskiego.

Rzeźba terenu

Na terenie gminy licznie występują pozostałości akumulacyjnej i erozyjnej działalności lodowca. Tworzą one pofałdowany krajobraz, pełen pagórków, wzniesień, uskoków i obniżeń, a także licznych połączy terenu równinnego i niskofalistego. Niektóre elementy budowy geomorfologicznej, takie jak dominacja niskofalistych moren, wskazują na arealny charakter deglacjacji lądolodu w fazie recesji. Wschodnia część gminy to teren bardziej płaski natomiast część zachodnią charakteryzują liczne wzniesienia przekraczające 100 m n.p.m. (ryc. 4). Przez obszar gminy przebiega korytarz rzeki Sama stanowiący jedną z bardziej wyrazistych form terenu na obszarze gminy, której kształt ma charakter polodowcowy (tzw. rynna polodowcowa).

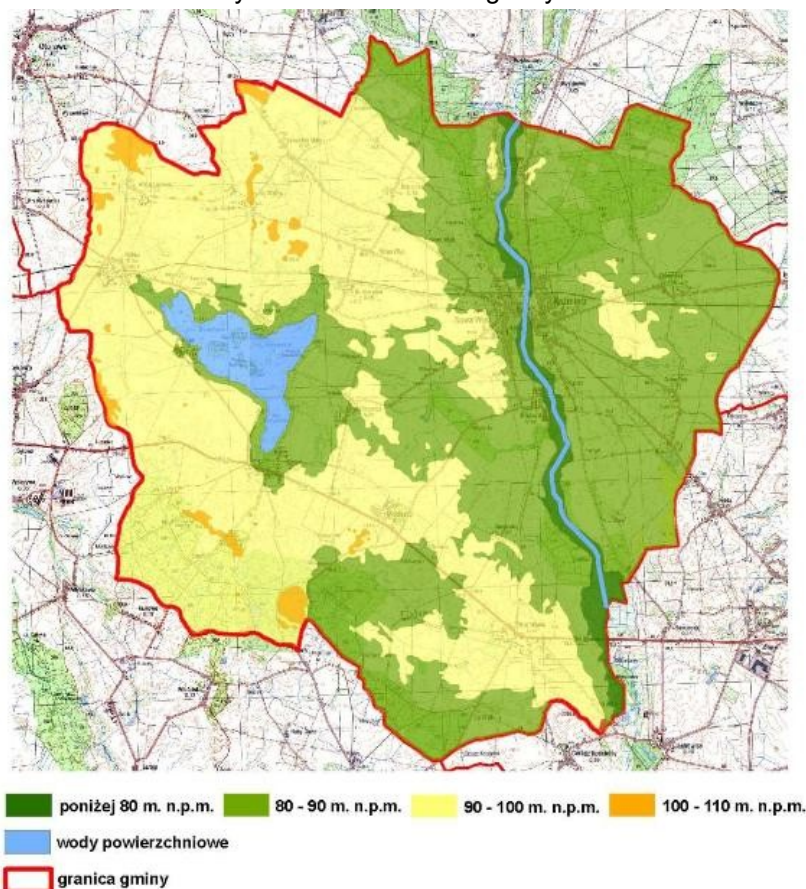
Według podziału morfologicznego Wielkopolski B. Krygowskiego, zdecydowana większość powierzchni gminy Kaźmierz położona jest na wysoczyźnie morenowej falistej (piaski zwałowe, gliny zwałowe). Wzdłuż rzeki Sama zlokalizowano terasy środkowe – „wydmowe” (piaski dolinne, głębiej żwiry). W części południowej oraz zachodnio-północnej gminy znajdują się tereny wysoczyzny morenowej płaskiej zlodowacenia bałtyckiego (przeważnie gliny zwałowe). Na obszarze objętym opracowaniem znajdują się również takie tereny jak: terasa zalewowa, dena, dnabasenów (zlokalizowana wokół jeziora Bytyńskiego oraz wzdłuż rzeki Sama), strefa pagórków moreny czołowej o drobnym rytmie (część zachodnia gminy), równiny sandrowe (w części północnej oraz południowej gminy) oraz pagórki morenowe odosobnione (w części południowej oraz południowo-wschodniej).

Podstawowymi formami terenu oraz krajobrazu naturalnego podkreślającymi szczególny charakter gminy Kaźmierz są:

- wysoczyzna pagórkowata (w środkowej części gminy) – obejmuje teren wraz z Jeziorem Bytyńskim, przechodzącym na północny-wschód od jeziora w wysoczyzną falistą i dalej w obszar sandrowy zwany zastoiskiem kaźmierzowskim;
- pagórki morenowe (na południu gminy) – stanowiące rozległy obszar ciągnący się od zachodu na południowy-wschód. Jest to jednocześnie najwyższej położona część gminy z kulminacją na wysokości 110,4 m n.p.m (Las Bytyński), co przy najniższym punkcie ok. 67 m n.p.m. (miejsce opuszczania gminy przez Samę) daje całkowitą deniwelację na terenie gminy rzędu blisko 43,5 m. Obszar ten stanowi również teren wododziału między zlewniami Warty i Obry;
- Jezioro Bytyńskie – największe na Pojezierzu Międzychodzko-Pniewskim o pochodzeniu lodowcowym typu wytopiskowego. Położone jest w środkowozachodniej części gminy, zajmuje obszar 330 ha i osiąga średnią głębokość 3,0 m (max. 8,0 m). Na terenie jeziora znajduje się 6 wysp, z których cztery największe posiadają nazwy własne: Pierska, Komorowska, Bytyńska, Witkowicka. Wyspy tworzą rezerwat ornitologiczny;
- Dolina rzeki Sama (lewy dopływ Warty) – jedna z bardziej wyrazistych form terenu rozcinająca gminę z południa na północ. Rzekawyptywaw okolicach Batorowa i Przeźmierowa, następnie wpada do Jeziora Lusowskiego i prowadzi wody dalej na północ korytem o szerokości od 2 do 3 m i średniej głębokości 1 m. Na wysokości Kiączyna do Samy odprowadzany jest nadmiar wody z Jeziora Bytyńskiego za pośrednictwem Kanału Bytyńskiego. Przeciętna szerokość doliny Samy wynosi 200-300 m, a maksymalnie w rejonie Gaju Wielkiego osiąga nawet 1000 m. Towarzyszy jej po

obu stronach kilkusetmetrowej szerokości poziom sandrowy tworzący piaszczysty teras erozyjno-akumulacyjny, zaś jej dno zalegają gleby bagienne. Poniżej Kaźmierza dolina posiada wyraźne zbocza o spadkach 10% i większych.

Ryc. 4. Rzeźba terenu gminy Kaźmierz

źródło: Gmina Kaźmierz Opracowanie Ekofizjograficzne Podstawowe na podstawie B. Krygowskiego 1972

Klimat

Położenie w obszarze przejściowym ścierania się wpływów klimatu morskiego i kontynentalnego powoduje wielką zmienność i krótkotrwałość jednego typu pogody.

Według podziału rolniczo – klimatycznego Polski R. Gumińskiego, obszar gminy Kaźmierz zaliczony został do regionu środkowo-wielkopolskiego. W obszarze tym występują niskie opady roczne (poniżej 550 mm). Liczba dni mroźnych w ciągu roku mieści się w przedziale od 30 do 50, natomiast liczba dni z przymrozkami w ciągu roku, w przedziale od 100-110.

Średnia suma opadów zawiera się w przedziale 500-550 mm/rok, a w okresie letnim (V-X) 300-350 mm.

Średnia liczba dni zalegania pokrywy śnieżnej w roku wynosi 60-80 dni. Średnia, roczna temperatura powietrza wynosi 8,2°C, a czas trwania okresu wegetacyjnego wynosi od 170-180 dni. Najwyższa temperatura przypada na lipiec (średnio 17,9°C), najniższa temperatura występuje w styczniu (średnio -0,8°C).

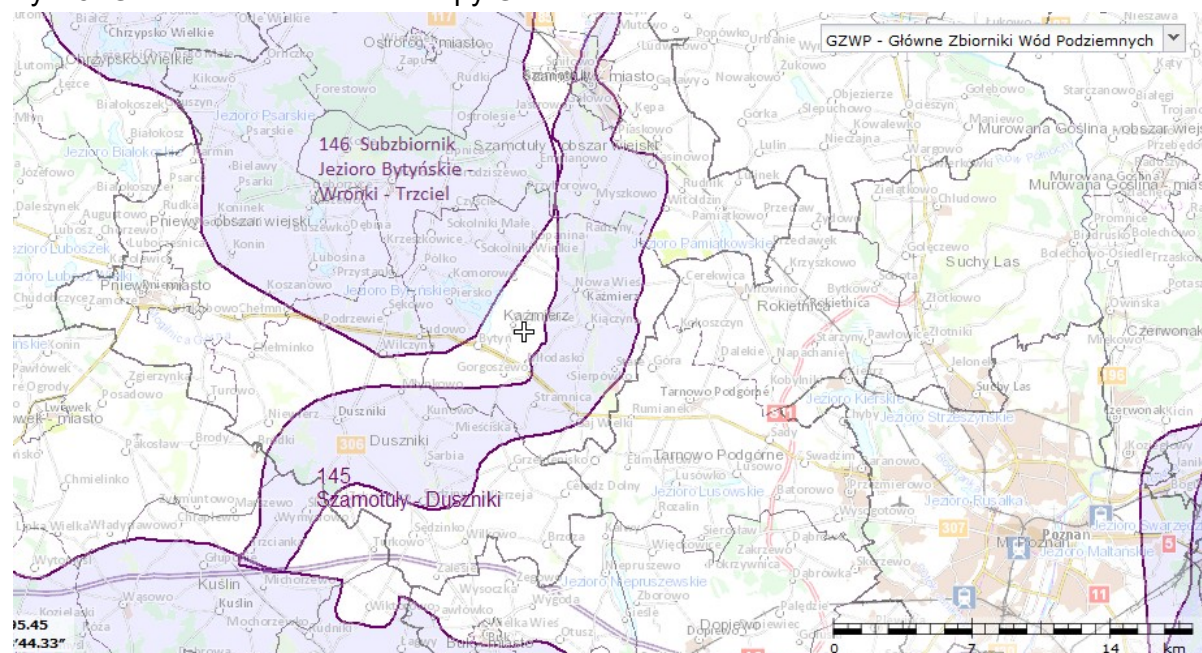
Wiatry zachodnie są przeważającymi wiatrami w Gminie Kaźmierz (stanowią blisko 45%). W lecie występują wiatry północno-zachodnie natomiast w zimie wiatry zachodnie i południowo-zachodnie.

Wody podziemne

Gmina Kaźmierz znajduje się w granicach 2 Głównych Zbiorników Wód Podziemnych: nr 145 (Szamotuły-Duszniki) oraz nr 146 (Subzbiornik Jezioro Bytyńskie- Wronki-Trzciel). Lokalizacja GZWP została przedstawiona na rycinie 5.

Podstawowy poziom wodonośny reprezentowany jest przez Dolinę Kopalną rzeki Samy – część wschodnia i południowa gminy – zaliczaną do Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP) nr 145. Jest to użytkowa struktura wodonośna czwartorzędowa o dużych zasobach wód podziemnych stanowiąca podstawę zaopatrzenia w wodę gminy Kaźmierz. Udokumentowane zasoby eksploatacyjne wód podziemnych ujęć w gminie z tego zbiornika wynoszą 280 m³/h. Rejon ten ma cienką warstwę izolacyjną (8-22 m) gruntu od powierzchni terenu i stąd wymaga ochrony przed zrzutem ścieków przemysłowych i komunalnych bezpośrednio do gruntu. Drugim poziomem wodonośnym jest miocen (trzeciorzęd). Zbiornik wód miocenijskich jest dobrze izolowany przed przenikaniem zanieczyszczeń i nie wymaga specjalnej ochrony, lecz jedynie wyznaczenia strefy ochrony bezpośredniej.

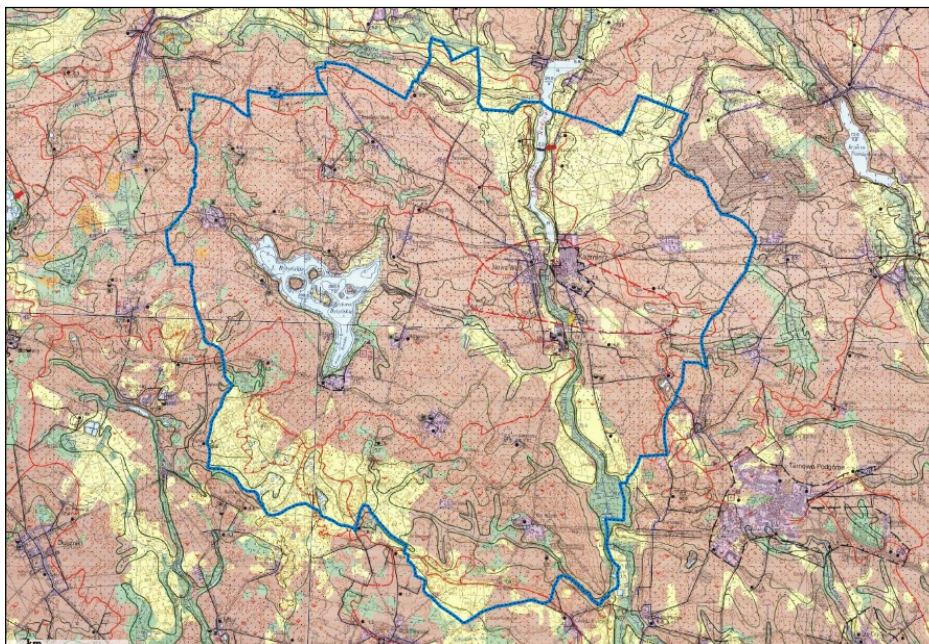
Ryc. 5. Gmina Kaźmierz na tle mapy GZWP

Źródło: <http://epsh.pqi.gov.pl/epsh/>

Zgodnie z mapą hydrograficzną podłoże stanowią przeważnie grunty o słabej przepuszczalności. Pod lasami występują grunty o średniej przepuszczalności, natomiast tereny oznaczone kolorem zielonym (ryc. 6) to grunty o przepuszczalności zmiennej. W centrach poszczególnych miejscowości występują grunty o zróżnicowanej przepuszczalności (głównie w Bytyniu i Młodasku).

Ryc. 6 Warunki hydrograficzne na terenie gminy Kaźmierz

Źródło: <http://portal.gison.pl/kazmierz/>

	2 klasa – przepuszczalność średnia
	3 klasa – przepuszczalność słaba
	4 klasa – przepuszczalność zmienna
	5 klasa – przepuszczalność zróżnicowana

Głównym celem zintegrowanych działań w ramach Ramowej Dyrektywy Wodnej jest ochrona przed dalszym pogarszaniem i zapewnienie poprawy stanu środowiska wodnego. Szczególną rolę w Dyrektywie odgrywa monitoring stanu wód jako narzędzie w określaniu kierunków działań na obszarze dorzecza i gospodarowania zasobami wodnymi. Badania monitoringowe prowadzone są w jednolitych częściach wód powierzchniowych i podziemnych, tj. wydzielonych w systemie hydrograficznym jednostkach, dla których opracowywane będą programy wodno-środowiskowe.

Ramowa Dyrektywa Wodna ze szczególną uwagą traktuje wody podziemne wykorzystywane do spożycia przez ludność. Jednolite części wód podziemnych dostarczające wodę w ilości powyżej 100 m³/dobę podlegają monitoringowi stanu ilościowego i chemicznego. Celem monitoringu jakości wód podziemnych jest dostarczanie informacji o stanie chemicznym tych wód, śledzenie jego zmian oraz sygnalizacja zagrożeń w skali kraju. Aby nie dochodziło do pogarszania się jakości wody i aby został zredukowany zakres niezbędnego uzdatniania wody podziemnej pobieranej do spożycia. Ramowa Dyrektywa Wodna w szczególnych przypadkach wskazuje na celowość ustanawiania stref ochronnych dla JCWPd.

W roku 2016 na terenie Polski wyznaczono 172 jednolite części wód podziemnych obejmujących wody podziemne, które występują w warstwach wodonośnych o porowatości i przepuszczalności, umożliwiających pobór wód znaczący w zaopatrywaniu ludności w wodę lub przepływ o natężeniu znaczącym dla kształtowania pożądanego stanu wód powierzchniowych i ekosystemów lądowych. Jednolita Część Wód Podziemnych oznacza określoną ilość wód podziemnych występującą w obrębie warstwy wodonośnej lub zespołu warstw wodonośnych. Zgodnie z art. 59 ustawy Prawo wodne celem środowiskowym dla jednolitych części wód podziemnych jest:

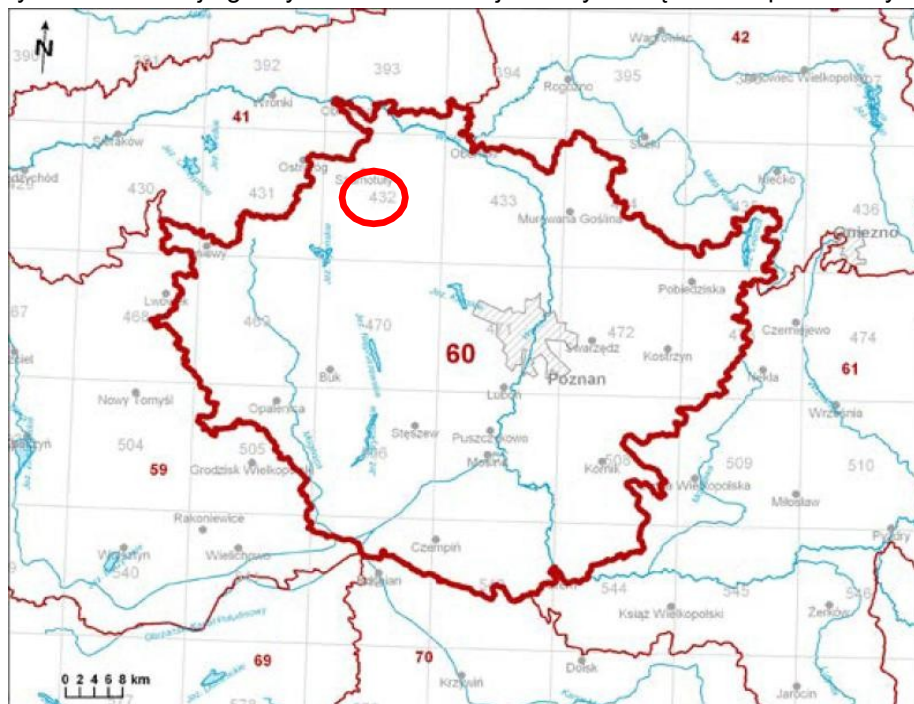
- zapobieganie lub ograniczanie wprowadzania do nich zanieczyszczeń;

- zapobieganie pogorszeniu oraz poprawa ich stanu;
- ochrona i podejmowanie działań naprawczych, a także zapewnianie równowagi między poborem a zasilaniem tych wód, tak aby osiągnąć ich dobry stan.

Realizując powyższe cele podejmuje się w szczególności działania określone w programie wodno-środowiskowym kraju, polegające na stopniowym redukowaniu zanieczyszczenia wód podziemnych przez odwracanie znaczących i utrzymujących się tendencji wzrostowych zanieczyszczenia powstałego w wyniku działalności człowieka.

Gmina Kaźmierz położona jest w granicach JCWPd nr 60 (ryc. 7). Wg danych publikowanych przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu (ocena jakości wód podziemnych w punktach pomiarowych sieci krajowej w ramach monitoringu operacyjnego stanu chemicznego wód podziemnych w roku 2018 /wg badań PIG/) na obszarze JCWPd nr 60 zlokalizowano 29 punktów kontrolnych. Wśród wszystkich wykonanych prób w okresie jesiennym wykorzystanych do oceny stanu chemicznego, wód o bardzo dobrej jakości (I klasy) nie oznaczono, wody dobrej jakości (II klasy) stwierdzono w 10 próbach, zadowalającą jakość wód (III klasa) w 11 próbach, niezadowalającą (IV klasa) - 8 próbach, złą jakość wód (V klasa) nie została nigdzie wykazana. Na terenie gminy Kaźmierz znajdował się 1 punkt kontrolny. W punkcie monitoringu stwierdzono następującą klasę końcową czystości wód: Kaźmierz Gaj Wielki – III. Klasa III to wody o zadowalającej jakości, w których wartości elementów fizykochemicznych są podwyższone w wyniku naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych lub słabego wpływu działalności człowieka. Ocena jakości wód została wykonana w oparciu o rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 23 lipca 2008 roku w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu wód podziemnych. Badanie dotyczyło oceny wskaźników takich jak: odczyn, temperatura, przewodność elektrolityczna, tlen rozpuszczony, ogólny węgiel organiczny oraz wskaźników nieorganicznych takich jak: amoniak, antymon, arsen, azotany, azotyny, bor, bar, beryl, chlorki, chrom, cyjanki, cynk, fluorki, fosforany, glin, kadm, kobalt, magnez, molibden, mangan, miedź, nikiel, ołów, potas, rtęć, selen, siarczany, sód, srebro, tytan, wapń, wodorowęglany, fenole, żelazo.

Ryc. 7. Lokalizacja gminy Kaźmierz na tle jednolitych części wód podziemnych

Źródło: Państwowy Instytut Geologiczny, Państwowa Służba Hydrogeologiczna

Wody powierzchniowe

Gmina Kaźmierz położona jest w całości w zlewni rzeki Samy, lewostronnego dopływu rzeki Warty. Na obszarze gminy znajdują się dwa duże akwenty wód powierzchniowych. Największe na pojezierzu Międzychodzko-Pniewskim, polodowcowe Jezioro Bytyńskie oraz regulujący stosunki wodne Zbiornik Radzyny, który zrealizowany został z podziałem na dwa akwenty. Morenowe jezioro Bytyńskie charakteryzuje bogata linia brzegowa oraz sześć wysp, które tworzą częściowy rezerwat ornitologiczny Wyspy na Jeziorze Bytyńskim.

Zgodnie z podstawowym opracowaniem ekofizjograficznym dla gminy Kaźmierz stan wód powierzchniowych zależy jest od różnych czynników, pośród których najważniejsze znaczenie ma ukształtowanie powierzchni oraz klimat lokalny z poziomem opadów. W gminie Kaźmierz charakterystycznym zjawiskiem jest pojawianie wód zaskórnych, które powstają pod wpływem zmian temperatury i opadów atmosferycznych, powstających na małych głębokościach (do 2 m) w obniżeniach terenu, na brzegach zbiorników wodnych i w dolinach rzecznych.

W zlewni Warty Sama jest rzeką dominującą. Rzeką przepływa przez Kaźmierz, Szamotuły i Obrzycko oraz swoją zlewnią obejmuje częściowo tereny gmin Pniewy i Ostroróg. Wysoki poziom zwodociągowania terenu w zlewni rzeki przy jednoczesnym niskim poziomie skanalizowania oraz typowo rolniczy charakter zlewni spowodowały, że rzeka zasadniczo na całej swojej długości prowadzi wody pozaklasowe. Jedynie w górnym biegu na wypływie z Jeziora Lusowskiego, Sama prowadzi wody III klasy czystości.

Jeziora stanowią element środowiska przyrodniczego najbardziej wrażliwy i szybko reagujący na wszelkie zmiany warunków naturalnych. Na terenie gminy Kaźmierz występują dwa duże akwenty wód powierzchniowych:

- Jezioro Bytyńskie - pochodzenia morenowego, charakteryzujące się bogatą linią brzegową. Zajmuje powierzchnię 330 ha i osiąga średnią głębokość 3,0 m (max. 8,0 m). Jezioro Bytyńskie ze względu na swoje walory przyrodnicze pełni istotną rolę w krajobrazie gminy. W związku z tym jezioro, wraz z najbliższą okolicą, powinno być zagospodarowane w taki sposób, który nie spowoduje zaburzeń w funkcjonowaniu ekosystemu jeziornego, co mogłyby spowodować zubożenie gatunkowe występującej tu flory i fauny. Wody Jeziora Bytyńskiego w latach 1999 - 2006 były monitorowane pod względem klasy czystości oraz podatności na degradację - w obu przypadkach akwen znalazł się w III klasie/kategorii. Pod względem fizyko-chemicznym wody jeziora zaliczono do III klasy czystości. Zbiornik zaliczany jest do wód żywnych. Wskazuje na to wysokie stężenie substancji organicznych nierozkładalnych przez mikroorganizmy (stężenie wskaźnika ChZTCrpoza klasą). W zbiorniku występuje duża koncentracja soli mineralnych (przewodność elektrolityczna poza klasą).
- Zbiornik Radzyny - sztuczny zbiornik zrealizowany z podziałem na dwa akwenty. Podział ten wynikał z ukształtowania doliny rzeki Samy na obszarze lokalizacji zbiornika, charakteryzującej się zróżnicowanym spadkiem podłużnym i zmianą „zawartości” doliny. Dolina w dolnej części zbiornika jest znacznie szersza, niżej położona i posiada mniejsze spadki dna oraz strome zbocze. Takie rozwiązanie pozwoliło na elastyczną jego eksploatację i na ograniczenie wahań wody w tych akwenach, gdzie nawet niewielki pobór wody może spowodować większe odsłanianie dna.

Przez obszar gminy płynie:

- rzeka Sama - objęta jest systemem monitoringu regionalnego badania jakości wód (punkt kontrolny - pomiarowy zlokalizowano 2 km powyżej ujścia do rzeki Warty). Jakość wód badana w powyższym punkcie pomiarowym była poza klasą. Wskaźnikami decydującymi o wypadkowej klasie czystości wód rzeki były: azot azotynowy, fosforany, chlorofil „a”, miano Coli. Za czynniki decydujące o wypadkowej klasie czystości uznano:

oczyszczalnie ścieków w Kiączynie, Witkowicach, Myszkowie, Kaźmierzu (gminna i zakładu Hochland Polska), Szamotułach, Obrzycku;

- kanał Bytyński, który wraz z biegnącym wzdłuż niego pasem roślinności jest interesującym elementem urozmaicającym rolniczy krajobraz centralnej części gminy. Kanał odgrywa ważną rolę korytarza ekologicznego, łącząc jezioro Bytyńskie z rzeką Samą.

Gmina Kaźmierz znajduje się w obszarze dorzecza Odry. Zgodnie z zapisami Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry została przeprowadzona analiza, której celem była identyfikacja znaczących oddziaływań antropogenicznych na wody ocena wpływu działalności człowieka na środowisko wodne. Wykorzystano do tego celu m.in. dane gromadzone w jednostkach administracyjnych w zakresie użytkowania wód, w tym pobory wody, zrzuty ścieków komunalnych i przemysłowych, wielkość nawożenia, hodowlę zwierząt. Ponadto zostały wzięte pod uwagę dane z monitoringu wód w zakresie poszczególnych wskaźników fizykochemicznych, biologicznych i hydromorfologicznych. Wśród zaobserwowanych rodzajów presji na obszarze dorzecza Odry można wskazać:

- punktowe źródłazanieczyszczeń:
 - zrzuty ścieków komunalnych i przemysłowych,
 - działalność górniczą,
 - składowiska odpadów,
 - przypadkowe skażenia środowiska gruntowo-wodnego (zidentyfikowane zagrożenia nadzwyczajne – wg raportów o stanie środowiska WIOŚ),
- zanieczyszczenia obszarowe:
 - działalność rolnicza, zanieczyszczenia związkami azotu ze źródeł rolniczych,
 - zrzuty ścieków komunalnych z terenów nieobjętych kanalizacją,
- oddziaływania wywierane na ilościowy stan wód – pobory wód powierzchniowych i podziemnych.

Uzyskane informacje dotyczące identyfikacji znaczących oddziaływań antropogenicznych, oceny stanu wód wraz z prognozą rozwoju pomocne były przy ocenie ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych.

Gmina Kaźmierz położona jest w zasięgu sześciu Jednolitych Części Wód: Kanał Otorowski PLRW60001618726, Sama do Kan. Lubosińskiego PLRW600025187249, Sama od Kanału Lubosińskiego do Dopływu z Brodziszewa PLRW60000187271, Sama od dopł. z Brodziszewa do Kan. Przybrodzkiego PLRW600016187289, Mogilnica do Mogilnicy Wschodniej PLRW6000161856849, Samica Stęszewska PLRW6000161856969.

Jednolite części wód (JCW) zostały wyznaczone, zgodnie z Ramową Dyrektywą Wodną, która definiuje je jako oddzielny i znaczący element wód powierzchniowych taki jak: jezioro, zbiornik, strumień, rzeka lub kanał, część strumienia, rzeki lub kanału, wody przejściowe lub pas wód przybrzeżnych. W tabelach 1 i 2 przedstawiono charakterystykę JCW analizowanego terenu.

Na stronie internetowej Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska zamieszczone są wyniki badań, klasyfikacja wskaźników i oceny stanu jednolitych części wód powierzchniowych w województwie wielkopolskim. Ocenę stanu jednolitych części wód powierzchniowych płynących za rok 2017 wykonano na podstawie *rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2016 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych* oraz wytycznych GIOŚ.

W roku 2018, wykonano ocenę stanu JCWP za rok 2017 uwzględniając zasadę dziedziczenia ocen z lat 2011–2015. Dziedziczenie oceny jest przeniesieniem wyników oceny JCWP (elementów biologicznych, fizykochemicznych, hydromorfologicznych i chemicznych) na kolejny rok, w przypadku gdy JCWP nie była objęta monitoringiem.

Tabela 1. Charakterystyka jednolitych części wód analizowanego terenu

Nazwa jednolitej części wód [europejski kodJCW]	Aktualny stan JCW	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środow.	Czynniki determinujące zagrożenie	Działania
Kanał Otorowski PLRW60001618726	zły	zagrożona	Brak możliwości technicznych, dysproporcjonalne koszty	☐ konieczność porządkowania systemu gospodarki ściekowej ☐ kontrola użytkowników prywatnych przedsiębiorstw ☐ realizacja Krajowego programu oczyszczania ścieków ☐ monitoring wód
Sama od Kanału Lubosińskiego do Dopływu z Brodziszewa PLRW60000187271	zły	zagrożona	Brak możliwości technicznych, dysproporcjonalne koszty	☐ konieczność porządkowania systemu gospodarki ściekowej ☐ kontrola użytkowników prywatnych przedsiębiorstw ☐ monitoring wód
Sama od dopł. z Brodziszewa do Kan. Przybrodzkiego PLRW600016187289	zły	zagrożona	Brak możliwości technicznych	☐ konieczność porządkowania systemu gospodarki ściekowej ☐ kontrola użytkowników prywatnych przedsiębiorstw ☐ realizacja krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych ☐ przegląd pozwoleń wodnoprawnych

Źródło: Aktualizacja planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, 2016 r.

Tabela 2. Wyniki i klasyfikacja wskaźników jakości wód powierzchniowych dla JCW analizowanego terenu

Nazwa jednolitej części wód	Kanał Otorowski	Sama od Kanału Lubosińskiego do Dopływu z Brodziszewa	Sama od dopł. z Brodziszewa do Kan. Przybrodzkiego
klasa elementów biologicznych	Brak inf	III (2016)	Brak inf
klasa elementów hydro-morfologicznych	Brak inf.	II (2016)	Brak inf.
klasa elementów fizykochemicznych	Brak inf.	Potencjał poniżej dobrego (2016)	Brak inf.
stan/ potencjał ekologiczny	Brak inf.	-	Brak inf.
stan chemiczny	poniżej dobrego	poniżej dobrego	poniżej dobrego
aktualny stan JCW	zły	zły	zły

Źródło: Ocena stanu jednolitych części wód powierzchniowych – rok 2016

Powietrze

Jakość powietrza atmosferycznego gminy Kaźmierz określana jest za pomocą wyników stacji agrometeorologicznej w gminie Wronki. Pośrednio na niewielki stopień zanieczyszczenia atmosferycznego gminy wpływa typowo rolniczy charakter tego obszaru, brak w jego obrębie i bezpośrednim sąsiedztwie emitorów znacznych ilości substancji szkodliwych do atmosfery i ich

niewielki przepływ transgraniczny, umiarkowane natężenie ruchu drogowego. Uciążliwości w tym zakresie dotyczą ruchu tranzytowego na drodze krajowej nr 2, przecinającej południową część gminy na odcinku Gaj Wielki - Młodasko - Bytyń.

Odnosnie oceny jakości powietrza atmosferycznego obszar gminy Kaźmierz przydzielono do strefy wielkopolskiej, obejmującej całe województwo poza miastami Poznań i Kalisz. Pełna ocena stanu czystości powietrza obejmuje następujące zanieczyszczenia: dwutlenek azotu, dwutlenek siarki, benzen, ołów, arsen, nikiel, kadm, benzo(a)piren, pył PM 10, pył PM 2,5, ozon i tlenek węgla.

Wynikiem oceny jest zaliczenie strefy do jednej z poniższych klas:

- klasa A – jeżeli stężenia zanieczyszczenia na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych lub poziomów docelowych;
- klasa B – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne, lecz nie przekraczają poziomów dopuszczalnych powiększonych o margines tolerancji;
- klasa C – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne lub poziomy docelowe powiększone o margines tolerancji, a w przypadku gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalne lub poziomy docelowe;
- klasa D1 – jeżeli poziom stężeń ozonu nie przekracza poziomu celu długoterminowego;
- klasa D2 – jeżeli poziom stężeń ozonu przekracza poziom celu długoterminowego.

Dla 2018 roku wykonano Roczną ocenę jakości powietrza w województwie wielkopolskim. Uwzględniając kryteria odnoszące się do ochrony zdrowia strefę wielkopolską zakwalifikowano do klasy C pod kątem zanieczyszczenia pyłem PM_{2,5}, pyłem PM₁₀ i benzo(a)pirenem, a w przypadku pozostałych substancji – do klasy A.

Klasa strefy jest określana na podstawie stężeń występujących w rejonach potencjalnie najbardziej zanieczyszczonych daną substancją. W rezultacie, nawet niezbyt rozległy obszar przekroczeń wartości normatywnych będzie miał wpływ na wynik klasyfikacji całej strefy o dużym obszarze. Z tego względu ważne jest podkreślenie faktu, że zaliczenie strefy do klasy C pod względem niektórych substancji nie oznacza złej jakości powietrza na całym jej terenie, a jest jedynie sygnałem, że w granicach strefy istnieją obszary wymagające podjęcia i prowadzenia działań na rzecz poprawy jakości powietrza.

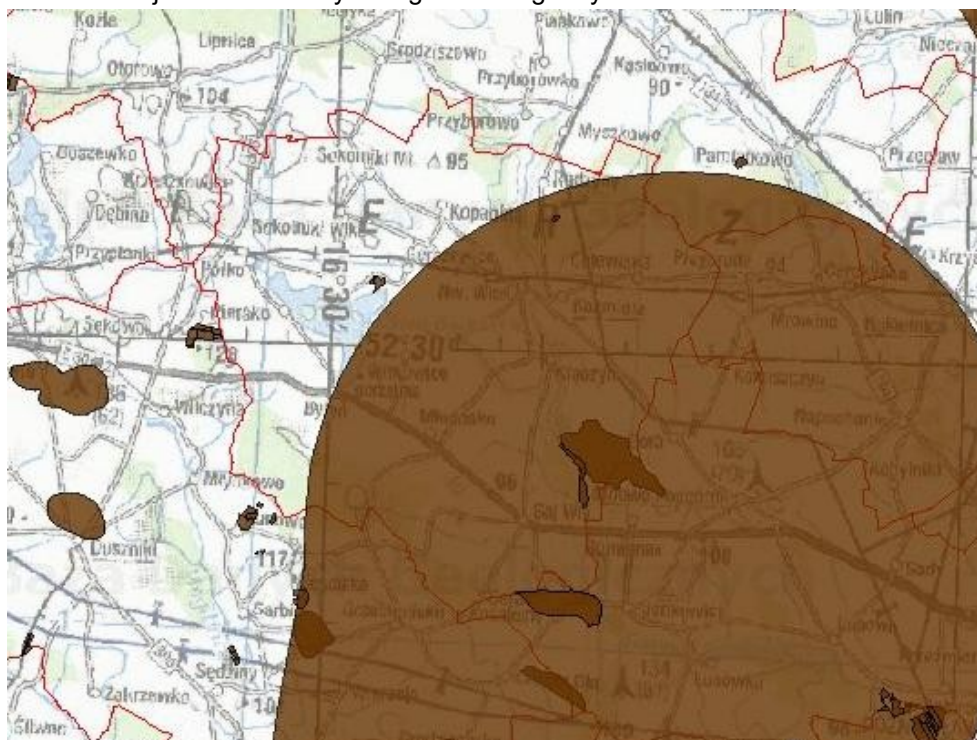
Oprócz oceny pod kątem ochrony zdrowia badano również jakość powietrza z uwzględnieniem kryteriów dla ochrony roślin. Badania wykonano wyłącznie dla strefy wielkopolskiej, określając stężenie zanieczyszczeń: ozonem, dwutlenkiem siarki i tlenkami azotu. We wszystkich trzech przypadkach zakwalifikowano ją do klasy A. Z uwagi na rozległy obszar i uogólnienie wyników dla strefy wielkopolskiej, stan jakości powietrza atmosferycznego w gminie Kaźmierz może być lepszy od przydzielonych klas.

Złoża naturalne

Na terenie gminy Kaźmierz występują złoża (ryc. 8):

- torfu - Gorszewice AW,
- torfu - GorszewiceAW2,
- gazu ziemnego -Jankowice,
- gazu ziemnego -Młodasko,
- kruszywa naturalne -Radzyny,
- kredy - Sierpówko Kiączyn,
- wód termalnych - GT-1 TarnowoPodgórne.

Ryc. 8. Lokalizacja złóż naturalnych w granicach gminy Kaźmierz

Źródło: Centralna Baza Danych Geologicznych

Lasy

Na terenie gminy zaznaczają się przede wszystkim Lasy Bytyńskie, porastające pagórki morenowe w południowej części gminy. Przeważającym gatunkiem jest sosna pospolita we fragmentach występują zaś siedliska dębowo-grabowe z jarzębem brekini. W obrębie tego 900 ha kompleksu leśnego (Nadleśnictwo Pniewy) znajdują się 3 rezerваты przyrody (Bytyńskie Brzęki, Brzęki przy Starej Gajówce, Huby Grzebieńskie). Szczególny charakter tego kompleksu podkreślają liczne oczka wodne i deniwelacje terenu dochodzące do 15 m. Las Bytyński stanowi również ostoje dla zwierzyny. Ponadto na terenie gminy zlokalizowany jest Las Radzyński – porastający wysoczyznę falistą na północy gminy. Obejmuje on siedliska borowe z drzewostanem sosny. Teren lasu stanowi obszar o dużych wartościach przyrodniczych.

Obszary chronione

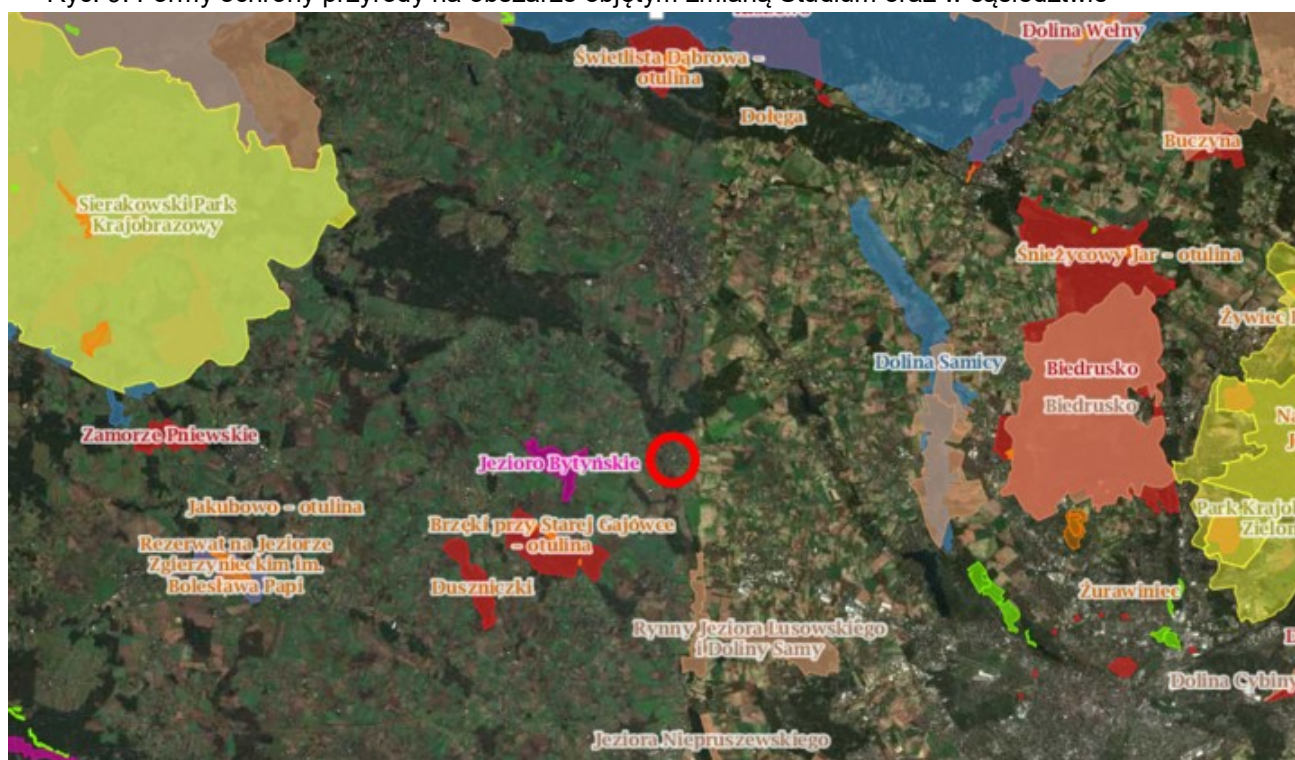
Na obszarze gminy Kaźmierz znajdują się następujące formy ochrony przyrody (ryc. 9):

- **Zespół przyrodniczo - krajobrazowy „Jezioro Bytyńskie”** – ustanowiony uchwałą XXVIII/178/16 Rady Gminy Kaźmierz z dnia 19 września 2016 r. w sprawie ustanowienia zespołu przyrodniczo-krajobrazowego „Jezioro Bytyńskie”. Zespół ustanowiono w celu ochrony krajobrazu naturalnego oraz zachowania walorów widokowych, estetycznych, krajobrazowych, przyrodniczych i archeologiczno-kulturowych.
- **Rezerwat przyrody „Bytyńskie Brzęki”** – został utworzony w 1959 roku, obejmuje obszar 15,15 ha. Ochronie podlega las grądowy, dla którego charakterystyczne jest występowanie chronionego gatunku drzewa – jarzębu brekinii (inaczej nazywanego brzękiem).
- **Rezerwat przyrody „Huby Grzebieńskie”** - Rezerwat utworzono w 1959 roku w kompleksie tzw. Lasów Bytyńskich, obejmuje obszar 14,82 ha. Na jego terenie

występuje jedna z czterech wielkopolskich populacji obuwika pospolitego. Ochronie podlega również lilia złotogłów. Granice rezerwatu mieszczą się w Specjalnym Obszarze Ochrony, elemencie sieci Natura 2000, występującego pod tą samą nazwą, o powierzchni 6,11 ha.

- **Rezerwat przyrody „Brzęki przy Starej Gajówce”** - Rezerwat utworzono w 1959 roku na obszarze 6,71 ha. Ochroną został objęty obszar lasu lesistego, w którym występuje jarzab brekinii. W runie występują rzadkie gatunki roślin, w szczególności z grupy taksonów związanych siedliskowo z żyznymi lasami liściastymi.
- **Pomniki przyrody** – na terenie gminy Kaźmierz tą formą ochrony zostały objęte głównie dęby szypułkowe, lipy drobnolistne, kasztanowce i jarzab brekinia.
- **Obszar Natura 2000 – Grądy Bytyńskie** – obszar ten został zaliczony do sieci Natura 2000 oznaczonej PLH300051. Jego powierzchnia wynosi 1 300 ha. Obszar obejmuje dwa kompleksy drzewostanów liściastych. Jest to teren równiny o niewielkim zróżnicowaniu wysokościowym. Pomiędzy kompleksami (poza wyznaczonym obszarem) znajduje się dolinka jednego z dopływów tworzących Mogilnicę. Znajdują się tam niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie, grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny, łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe, łągowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe. Położone obok siebie dwa kompleksy leśne należą do najlepiej zachowanych w Wielkopolsce grądów. Cechują się zarówno bogactwem gatunków drzewiastych (m.in. liczne stanowiska jarzabu brekinii), jak i różnorodnością gatunków runa. Najbardziej interesującym gatunkiem jest obuwik, którego stanowisko jest jednym z nielicznych poza południową i południo-wschodnią Polską.

Ryc. 9. Formy ochrony przyrody na obszarze objętym zmianą Studium oraz w sąsiedztwie

źródło: <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

5.3. Istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu

Obszar objęty zmianą studium położony jest w obrębie Kaźmierz. (ryc. 10). Jego powierzchnia stanowi ok. 23,5 ha. Granice opracowania stanowią tereny niezainwestowane (głównie tereny rolnicze). Przez teren przebiega droga powiatowa 1865 P (Kaźmierz – Mrowino), oraz nieczynne tereny kolejowe.

Ryc.10. Obszar objęty projektem zmiany Studium.

źródło: <http://portal.gison.pl/kazmierz/>

Według mapy hydrograficznej podłoże stanowią głównie grunty o słabej przepuszczalności. Fragment mapy hydrograficznej na obszarze opracowania został przedstawiony na ryc. 11.

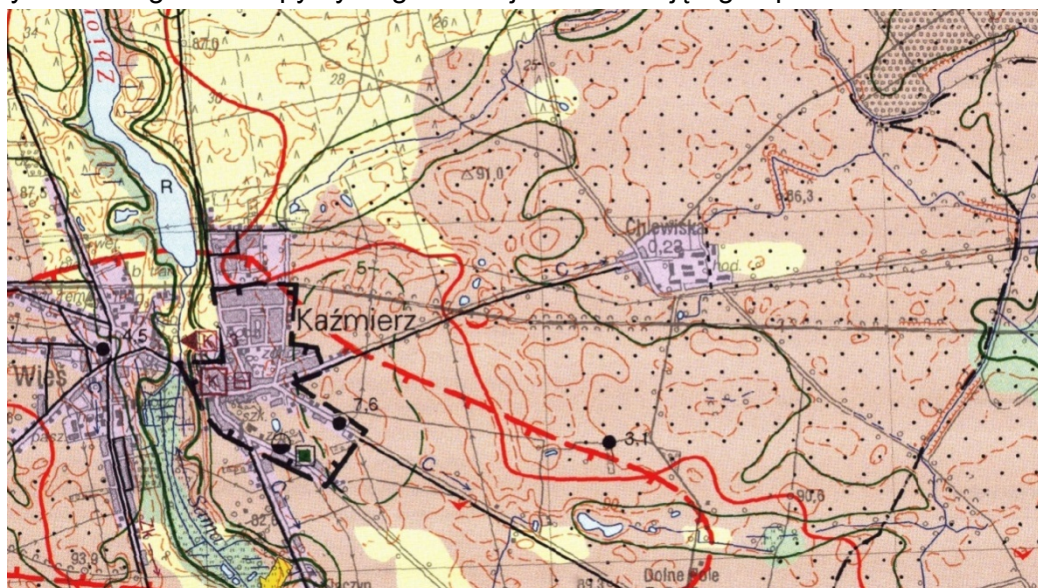
Obszar objęty projektem zmiany Studium znajduje się w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 145 – Zbiornik główny Szamotuły – Duszniki (ryc. 12).

Analizowany obszar zlokalizowany jest poza granicami terenów objętych formami ochrony przyrody na podstawie ustawy o ochronie przyrody oraz poza:

- obszarem szczególnego zagrożenia powodzią na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat ($p=1\%$),
- obszarem szczególnego zagrożenia powodzią na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat ($p=10\%$),
- obszarem, na którym prawdopodobieństwa wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat.

Położony jest w granicach udokumentowanych złoża wód termalnych - GT-1 Tarnowo Podgórne (ryc. 13).

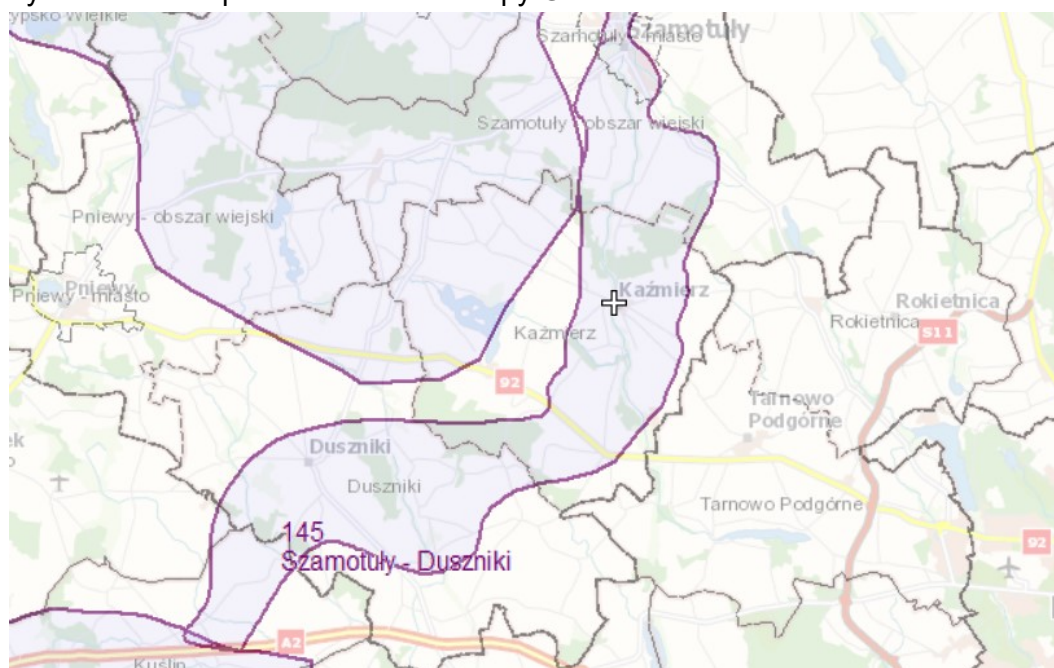
Ryc. 11. Fragment mapy hydrograficznej obszaru objętego opracowaniem.

KI	Przepuszczalność	Rodzaje gruntów	KI	Przepuszczalność	Rodzaje gruntów
1	łatwa	rumosze i żwiry	4	zmienna	grunty organiczne
2	średnia	piaski i skały lite silnie uszczelinione	5	zróżnicowana	grunty antropogeniczne
3	słaba	gliny i pyły	6	bardzo słaba	skały lite słabo uszczelinione i iły

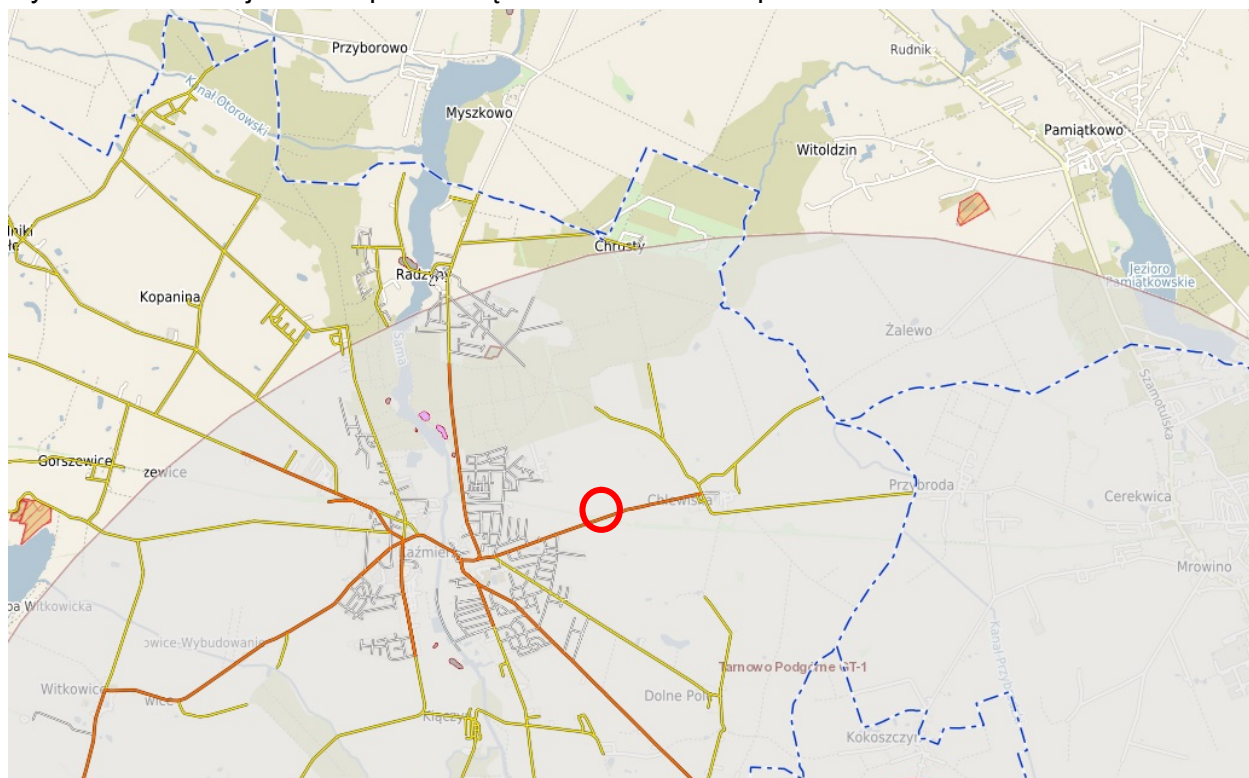
Źródło: <http://portal.gison.pl/kazmierz/>

Ryc. 12. Teren opracowania na tle mapy GZWP

Źródło: <http://epsh.pgi.gov.pl/epsh/>

Ryc. 13. Lokalizacja złóż kopalin w sąsiedztwie obszaru opracowania.

Źródło: kazmierz.e-mapa.net

Na obszarze objętym projektem zmiany Studium nie są zlokalizowane żadne stacje bazowe telefonii komórkowych, które mogłyby być źródłem pól elektromagnetycznych. Najbliższe stacje bazowe, znajdują się w odległości około 1,5 km (w linii prostej) od granic obszaru opracowania w kierunku południowym.

Ze względu na położenie oraz obecny sposób użytkowania większości terenów zlokalizowanych w granicach przedmiotowego obszaru, największe ryzyko wystąpienia istotnych zmian w środowisku dotyczyć będzie niezabudowanych dotąd terenów i działek budowlanych. Wprowadzona funkcja stanowić będzie funkcje mieszkalną oraz usługową (bez warunkowania jak dotychczas jedynie rolniczego przeznaczenia).

Ponadto wśród potencjalnych zmian w stanie środowiska, które mogłyby wystąpić w przypadku braku realizacji ustaleń zmiany Studium, można dodatkowo wskazać brak spójnego sposobu zagospodarowania niezabudowanych jeszcze terenów, czy też pogłębianie problemów związanych z utrzymaniem ładu przestrzennego.

6. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY

Na terenie objętym opracowaniem nie występują żadne formy ochrony przyrody powołane w oparciu o ustawę o ochronie przyrody.

Przeprowadzona analiza uwarunkowań środowiska przyrodniczego pozwala na sformułowanie głównych problemów istotnych z punktu widzenia projektowanego dokumentu. Najistotniejsze z punktu widzenia projektowanego planu są:

- uwzględnienie wymogów ochrony wód podziemnych i powierzchniowych przed

- zanieczyszczeniami;
- niezadowolający stan powietrza atmosferycznego w strefie wielkopolskiej, ochrona powietrza atmosferycznego z uwagi na powtarzające się odnotowanie na obszarze województwa wielkopolskiego przekroczenia dopuszczalnych norm,
 - prawidłowo prowadzona gospodarka odpadami.

7. WPŁYW NA CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU

Obecnie prawo Unii Europejskiej regulujące ochronę środowiska zawiera kilkaset aktów prawnych, obejmujących dyrektywy, rozporządzenia, decyzje, czy zalecenia. Wśród głównych celów odnoszących się do problematyki ochrony środowiska, ustanowionych przez UE można wyróżnić m.in. przeciwdziałanie zmianom klimatu, ochronę różnorodności biologicznej, ograniczenie wpływu zanieczyszczeń na zdrowie oraz lepsze wykorzystanie zasobów naturalnych. Analiza zapisów dotyczących środowiska przyrodniczo-kulturowego pozwala stwierdzić, że ustalenia zmiany Studium są zgodne z przesłaniami następujących dokumentów rangi międzynarodowej, wspólnotowej i krajowej:

- Europejska Konwencja Krajobrazowa-Florencja 2000, w myśl której krajobraz jest kluczowym elementem dobrobytu całości społeczeństwa i jednostek a jego ochrona, a także gospodarka i planowanie niesie w sobie prawa i obowiązki dla każdego człowieka. Jakość i różnorodność krajobrazów europejskich stanowi wspólny zasób. Ważna jest współpraca na rzecz ich ochrony, gospodarki i planowania.
Na analizowanym terenie nowe inwestycje nawiązywać będą charakterem oraz parametrami do zabudowy przeważającej na terenach istniejącego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego – Uchwała nr XLVIII/297/14 Rady Gminy Kaźmierz z dnia 28 czerwca 2014 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działek położonych w rejonie ul. M. Konopnickiej i ul. M. Reja w miejscowości Kaźmierz, Gminie Kaźmierz, co z kolei sprzyja zachowaniu ładu przestrzennego i pozwala na zagospodarowanie terenów w sposób spójny i jednocześnie ekonomicznie uzasadniony. W projekcie zmiany Studium zostały zawarte ustalenia, które zgodne są z wyznaczonymi priorytetami m.in. w zakresie ochrony środowiska. Ponadto przy przewidywanym wzroście dynamiki rozwoju gminy i rosnącym zapotrzebowaniu na zabudowę mieszkaniową należało uwzględnić również tereny, których zabudowa umożliwi zaspokojenie rynku w kontekście dostępu do usług, co zostało przewidziane w niniejszej zmianie Studium.
- Dyrektywa Rady z dnia 27 września 1996 r. w sprawie oceny i zarządzania jakością otaczającego powietrza (96/62/WE) – nakładającą na Państwa Członkowskie obowiązek utrzymania jakości powietrza tam, gdzie jest ona dobra, oraz jej poprawie w pozostałych przypadkach. W zapisach projektu zmiany Studium przewidziano zaopatrzenie w energię elektryczną i ciepło poprzez istniejące bądź planowane sieci energetyczne z dopuszczeniem stosowania rozwiązań alternatywnych w postaci np. paneli słonecznych. Do ogrzewania budynków zaleca się wykorzystanie paliwa gazowego, ciekłego, energii elektrycznej lub źródeł energii odnawialnej.
- Strategia Europa 2020 na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu. Obejmuje trzy wzajemnie ze sobą powiązane priorytety:
 - rozwój inteligentny, rozwój gospodarki opartej na wiedzy i innowacji,
 - rozwój zrównoważony: wspieranie gospodarki efektywniej korzystającej z zasobów, bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej,

- rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu: wspieranie gospodarki o wysokim poziomie zatrudnienia, zapewniającej spójność społeczną i terytorialną.

W projekcie zmiany Studium zostały zawarte ustalenia, które zgodne są z wyznaczonymi priorytetami m.in. w zakresie ochrony środowiska (np. ochrona zieleni wzdłuż rzeki Samy, ustalenie minimalnej powierzchni biologicznie czynnej). Ponadto przy przewidywanym wzroście dynamiki rozwoju gminy i rosnącym zapotrzebowaniu na zabudowę mieszkaniową należało uwzględnić również tereny, których zabudowa umożliwi zaspokojenie rynku w kontekście miejsc pracy, czy dostępu do usług, co zostało przewidziane w niniejszej zmianie Studium.

- Siódmy Unijny Program Działań w Zakresie Środowiska Naturalnego do roku 2020 „Dobrze żyć w granicach naszej planety” wprowadzony decyzją nr 1386/2013/EU i Rady z 20 listopada 2013 r, którego głównymi priorytetami są:

- przekształcenie Unii w zasobooszczędną, zieloną i konkurencyjną gospodarkę niskoemisyjną;

W zapisach projektu zmiany Studium przewidziano zaopatrzenie w energię elektryczną i ciepło poprzez istniejące bądź planowane sieci energetyczne z dopuszczeniem stosowania rozwiązań alternatywnych w postaci np. paneli słonecznych. Do ogrzewania budynków zaleca się wykorzystanie paliwa gazowego, ciekłego, energii elektrycznej lub źródeł energii odnawialnej.

- Ochrona przyrody i różnorodności biologicznej

W projekcie zmiany Studium zostały zawarte ustalenia dot. ochrony zieleni wzdłuż rzeki Samy, czy też ustalenie minimalnej powierzchni biologicznie czynnej.

- Zrównoważone wykorzystanie i gospodarka zasobami naturalnymi i odpadami

W projekcie zmiany Studium uwzględniono wskazano, że przedmiotowy teren znajduje się w granicach złoża wód termalnych „Tarnowo Podgórne GT-1”.

- Zgodnie z ustawą - *Prawo ochrony środowiska*, w zmianie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego należy zapewnić warunki utrzymania równowagi przyrodniczej i racjonalną gospodarkę zasobami środowiska. Zgodnie z art. 127 ust. 2 pkt 6 *Prawa ochrony środowiska*, ochrona zwierząt oraz roślin realizowana jest m.in. poprzez ograniczanie likwidacji terenów zieleni. Projekt zmiany Studium nie narusza terenów zieleni dolinnej wzdłuż rzeki Samy.

Analizując opisane powyżej cele ochrony środowiska, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, określone na szczeblu międzynarodowym, krajowym i lokalnym, należy uznać, że poprzez wprowadzenie odpowiednich zapisów w opracowywanych na podstawie Studium projektów planów miejscowych zostaną one uwzględnione w sposób właściwy.

8. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO I JEGO ELEMENTY

8.1. Wpływ na różnorodność biologiczną, faunę i florę

Ustawa o *ochronie przyrody* określa, że w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego muszą być uwzględnione cele ochrony przyrody. Wśród nich do najbardziej istotnych należą:

- utrzymanie procesów ekologicznych i stabilności ekosystemów,
- zachowanie różnorodności biologicznej,
- zapewnienie ciągłości istnienia gatunków roślin, zwierząt i grzybów, wraz z ich siedliskami, przez ich utrzymywanie lub przywracanie do właściwego stanu ochrony,
- ochrona walorów krajobrazowych, zieleni oraz zadrzewień.

W granicach obszaru objętego zmianą Studium występują głównie grunty rolne o wysokiej klasy bonitacyjnej. Na obszarach przeznaczonych pod zainwestowanie, podczas inwentaryzacji nie stwierdzono występowania gatunków roślin, grzybów i zwierząt objętych ochroną na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, jednak nie wyklucza się ich występowania lub pojawienia. Na przedmiotowym terenie mogą bytować niewielkie ssaki, ptactwo i nietoperze, dla których obowiązują zakazy wynikające z ustawy o ochronie przyrody dotyczące umyślnego chwytania lub okaleczania, zabijania i niszczenia miejsc gniazdowania. W przypadku pojawienia się nowych budynków mogą się one stać miejscem gniazdowania i bytowania chronionych gatunków ptaków lub nietoperzy, dla których obowiązują powyższe zakazy. W takim przypadku można wprowadzać zastępcze miejsce gniazdowania w postaci budek (skrzynek) lęgowych dostosowanych do potrzeb danego gatunku. Różne gatunki ptaków mają odmienne preferencje siedliskowe – tam gdzie znajduje się trochę zieleni osiedlają się sikory modraszka i bogatka, sroki i gawrony. Parki i ogrody to ostoje kosów, drozdów, sójek, sów uszatek i ptaków gniazdujących w dziuplach.

Wprowadzenie nowej zabudowy na gruntach jeszcze niezainwestowanych będzie powodem zlikwidowania, bądź zubożenia istniejącej fauny i flory. Występujące tam gatunki roślin i siedliska zwierząt typowych dla środowiska rolniczego mogą ulec degradacji. Należy również zwrócić uwagę na wprowadzanie przez człowieka gatunków pochodzących z innych rejonów geograficznych, tzw. obcych gatunków inwazyjnych, które wypierają gatunki rodzime. W związku z powyższym przy wprowadzaniu roślinności zaleca się stosowanie gatunków rodzimych z wykluczeniem gatunków obcych, w szczególności określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska w sprawie listy roślin i zwierząt gatunków obcych, które w przypadku uwolnienia do środowiska przyrodniczego mogą zagrozić gatunkom rodzimym lub siedliskom przyrodniczym.

8.2. Wpływ na ludzi

Nie przewiduje się, aby ustalenia projektu zmiany, przy spełnieniu wszystkich procedur wynikających z obowiązującego prawa, znacząco negatywnie wpłynęły na zdrowie ludzi. Bezpośredni, ale krótkotrwały lub chwilowy charakter, może mieć uciążliwość akustyczna związana z budową nowych obiektów budowlanych.

Jednym z czynników mogących mieć wpływ na pogorszenie jakości życia mieszkańców jest hałas.

8.3. Wpływ na wody powierzchniowe i podziemne

Dla ochrony oraz prawidłowego funkcjonowania wód powierzchniowych i podziemnych w zapisach projektu planu uwzględniono wytyczne instytucji i organów właściwych do uzgadniania i opiniowania planu. Ochrona wód powierzchniowych i podziemnych musi być realizowana poprzez maksymalne ograniczenie zanieczyszczeń do gruntu.

Teren objęty opracowaniem zlokalizowany jest w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 145 – „Dolina Kopalna Szamotuły – Duszniki”. Planowane rozwiązania przestrzenne w zakresie gospodarki ściekowej powinny uwzględniać:

- podłączenie obiektów do zbiorczej kanalizacji, gdy występują odpowiednie warunki techniczne,
- dopuszczenie do czasu jej wybudowania, odprowadzanie ścieków do szczelnychszamb,
- odprowadzanie wód opadowych i roztopowych zgodnie z przepisami odrębnymi z uwzględnieniem opóźnienia odpływu ze zlewni deszczowej do systemu odwodnienia oraz wtórnego zagospodarowania wód opadowych w miejscu ichpowstania,
- zastosowanie rozwiązań zmierzających do przeciwdziałania skutkom suszy poprzez zwiększenie małej retencji wodnej oraz wdrażanie proekologicznych metod retencjonowania

wody.

Nie prognozuje się negatywnego wpływu na zasoby wód podziemnych i powierzchniowych ze względu na uwzględnienie wymogów ochrony wód i celów środowiskowych dla nich ustanowionych. Realizacja ustaleń projektu nie będzie miała wpływu na nieosiągnięcie celów środowiskowych zawartych w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”, zatwierdzonym na posiedzeniu Rady Ministrów w dniu 18 października 2016 r. gdyż odbywa się w oparciu o przepisy odrębne uwzględniające te cele środowiskowe.

Przy przyjęciu oraz ścisłej realizacji ustaleń projektu można przyjąć, że realizacja założeń projektu nie będzie miała znaczącego wpływu na środowisko wodne.

8.4. Wpływ na powietrze, klimat i klimatakustyczny

Odnosnie oceny jakości powietrza atmosferycznego obszar gminy Kaźmierz przydzielono do strefy wielkopolskiej, obejmującej całe województwo poza miastami Poznań i Kalisz. Pełna ocena stanu czystości powietrza obejmuje następujące zanieczyszczenia: dwutlenek azotu, dwutlenek siarki, benzen, ołów, arsen, nikiel, kadm, benzo(a)piren, pył PM 10, pył PM 2,5, ozon i tlenek węgla.

Wynikiem oceny jest zaliczenie strefy do jednej z poniższych klas:

- klasa A – jeżeli stężenia zanieczyszczenia na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych lub poziomów docelowych;
- klasa B – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne, lecz nie przekraczają poziomów dopuszczalnych powiększonych o margines tolerancji;
- klasa C – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne lub poziomy docelowe powiększone o margines tolerancji, a w przypadku gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalne lub poziomy docelowe;
- klasa D1 – jeżeli poziom stężeń ozonu nie przekracza poziomu celu długoterminowego;
- klasa D2 – jeżeli poziom stężeń ozonu przekracza poziom celu długoterminowego.

Dla 2018 roku wykonano Roczną ocenę jakości powietrza w województwie wielkopolskim. Uwzględniając kryteria odnoszące się do ochrony zdrowia strefę wielkopolską zakwalifikowano do klasy C pod kątem zanieczyszczenia pyłem PM_{2,5}, pyłem PM₁₀ i benzo(a)pirenem, a w przypadku pozostałych substancji – do klasy A.

Klasa strefy jest określana na podstawie stężeń występujących w rejonach potencjalnie najbardziej zanieczyszczonych daną substancją. W rezultacie, nawet niezbyt rozległy obszar przekroczeń wartości normatywnych będzie miał wpływ na wynik klasyfikacji całej strefy o dużym obszarze. Z tego względu ważne jest podkreślenie faktu, że zaliczenie strefy do klasy C pod względem niektórych substancji nie oznacza złej jakości powietrza na całym jej terenie, a jest jedynie sygnałem, że w granicach strefy istnieją obszary wymagające podjęcia i prowadzenia działań na rzecz poprawy jakości powietrza.

Oprócz oceny pod kątem ochrony zdrowia badano również jakość powietrza z uwzględnieniem kryteriów dla ochrony roślin. Badania wykonano wyłącznie dla strefy wielkopolskiej, określając stężenie zanieczyszczeń: ozonem, dwutlenkiem siarki i tlenkami azotu. We wszystkich trzech przypadkach zakwalifikowano ją do klasy A. Z uwagi na rozległy obszar i uogólnienie wyników dla strefy wielkopolskiej, stan jakości powietrza atmosferycznego w gminie Kaźmierz może być lepszy od przydzielonych klas.

Następstwem uchwalenia zmiany Studium jest możliwość uchwalenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz realizacja zabudowy na ich podstawie. Źródłem zanieczyszczenia powietrza na etapie budowy w czasie realizacji robót budowlanych będzie praca silników: urządzeń budowlanych, sprzętu oraz samochodów transportowych spalających

głównie olej napędowy oraz prace spawalnicze. Należy podkreślić, iż przy odpowiednim harmonogramie prac budowlanych i staranności ich wykonania faza budowy nie będzie stanowić zagrożenia dla powietrza atmosferycznego. Emisja zanieczyszczeń będzie miała charakter emisji niezorganizowanej o niewielkim zasięgu oraz będzie występować okresowo z różnym natężeniem w sposób przemijający.

Ponadto jako wytyczną do opracowania miejscowych planów jest wprowadzone zalecenie wykorzystania do ogrzewania budynków paliwa gazowego, ciekłego, energii elektrycznej lub źródeł energii odnawialnej.

Obecne tendencje zmian klimatu Polski wskazują na wzrost ocieplenia się klimatu, zwiększenie niedoborów wody oraz wzrost występowania groźnych zjawisk pogodowych. Długofalowe ocieplenie klimatu natomiast prowadzi do zmniejszania się bioróżnorodności i wymierania lub zmiany zasięgów występowania poszczególnych gatunków.

Klimat akustyczny na omawianym terenie kształtowany będzie przede wszystkim przez ruch samochodowy odbywający się istniejącymi i projektowanymi drogami. Przy realizacji nowej zabudowy wymagane jest zastosowanie zasad akustyki budowlanej i architektonicznej dla zapewnienia komfortu akustycznego w pomieszczeniach przeznaczonych na stały pobyt ludzi. Zgodnie z zaleceniami programów ochrony środowiska przed hałasem zasady, których należy przestrzegać w przypadku podejmowanych działań z zakresu planowania przestrzennego, a które mają istotny wpływ na klimat akustyczny obejmują m.in. strefowanie zabudowy względem źródła hałasu. W bezpośrednim sąsiedztwie źródła hałasu, np. drogi w pierwszej linii zabudowy należy dążyć do lokalizacji zabudowy usługowej (z wyłączeniem wrażliwych obiektów usług zdrowia i oświaty), która pełni funkcję ekranującą hałas od źródła (tworzenie zabudowy pierzei ulicznych). Można wprowadzić również pasy zieleni izolacyjnej. Wprowadza on jednak jedynie niewielkie tłumienie poziomu hałasu, jednakże główną rolę w takich przypadkach odgrywa aspekt psychologiczny. Dla człowieka źródło hałasu wydaje się mniej dokuczliwe wówczas, gdy staje się ono niewidoczne. Należy zachować dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku dla poszczególnych terenów zgodnie z przepisami odrębnymi. Przewidywane zagospodarowanie nie powinno stanowić źródła ponadnormatywnego hałasu, pod warunkiem dostosowania planowanych inwestycji do ustaleń zmiany Studium oraz przepisów odrębnych.

8.5. Wpływ na powierzchnię ziemi

Zmiany powierzchni ziemi zachodzący będą podczas prac ziemnych związanych z realizacją zabudowy oraz budową lub uzupełnieniem infrastruktury technicznej. Dla nowo projektowanej zabudowy jako wytyczną do ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego określono maksymalny wskaźnik powierzchni zabudowy oraz minimalny wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej.

W związku z tym, że projekt zmiany Studium wyznacza tereny zabudowy należy spodziewać się znacznego wpływu skutków realizacji tego dokumentu na powierzchnię ziemi w tym zakresie. Dotyczy to przede wszystkim realizacji budynków a także innych obiektów budowlanych w tym dróg. Uwagi wymaga jednak fakt, że przed zmianą Studium teren przeznaczony był pod zabudowę usługową i tereny rolnicze (czyli również pod zainwestowanie jednak pod inną funkcję).

8.6. Wpływ na krajobraz

Wpływ na krajobraz niewątpliwie będzie miała realizacja nowych obiektów o funkcji mieszkaniowej i usługowej lub zagrodowej, poprzez oddziaływanie na kształtowanie i odbiór wizualny przestrzeni w tej części analizowanego obszaru. Istotne będzie przestrzeganie zapisów projektu w zakresie parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy, dotyczących w

szczegółności maksymalnej powierzchni zabudowy, czy też maksymalnej wysokości budynków. Krajobraz terenów zlokalizowanych w zasięgu granic projektu zmiany Studium zdominowany został przez tereny rolnicze. Prognozuje się, że w wyniku realizacji zapisów projektu nie nastąpi znacząca zmiana dotychczasowych walorów estetycznych tych terenów. Sytuacja ta wynika z faktu, że nowe inwestycje nawiązywać będą charakterem oraz parametrami do zabudowy ustalonej w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego – Uchwała nr XLVIII/297/14 Rady Gminy Kaźmierz z dnia 28 czerwca 2014 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działek położonych w rejonie ul. M. Konopnickiej i ul. M. Reja w miejscowości Kaźmierz, Gminie Kaźmierz.

Wprowadzenie do przestrzeni nowych kubaturowych obiektów budowlanych (jako elementów widocznych w krajobrazie), wpłynie na dalsze przekształcenie krajobrazu w ujęciu lokalnym. Należy jednak uznać planowane inwestycje jako sposób racjonalnego wykorzystania potencjału obszaru. Można więc założyć, że dalsze przekształcenia funkcjonalno-przestrzenne dadzą korzystny efekt jego uporządkowanego i jednorodnego zagospodarowania. W związku z tym można stwierdzić, że straty dla walorów krajobrazowych związane z realizacją przedmiotowych inwestycji nie będą znaczące.

Na etapie realizacyjnym, w wyniku organizacji placów budowy oraz prowadzenia prac budowlanych związanych z lokalizacją nowych obiektów budowlanych i elementów sieci infrastruktury technicznej, wystąpią zapewne oddziaływania o niekorzystnym wpływie na kształtowanie krajobrazu. Z uwagi na ich lokalny i ograniczony czasowo charakter, nie będą one wpływały w sposób trwały na krajobraz.

Powyższe, poza korzyściami ekologicznymi, niewątpliwie stanowić będzie czynnik wpływający pozytywnie na walory estetyczne przestrzeni w sąsiedztwie nowo powstających i istniejących budynków.

8.7. Wpływ na zasoby naturalne

Zasoby naturalne są to powstałe w sposób naturalny elementy przyrody: surowce mineralne, gleby, wody, elementy przyrody ożywionej (rośliny i zwierzęta). Badając wpływ skutków realizacji zmiany Studium na zasoby naturalne trzeba przeanalizować każdy z powyższych elementów. Surowce mineralne są to minerały lub skały użyteczne, tj. kopaliny wydobyte z litosfery i poddane obróbce dostosowanej do wymagań użytkowników.

Teren gminy Kaźmierz objęty jest koncesją na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż ropy naftowej i gazu ziemnego oraz wydobywanie ropy naftowej i gazu ziemnego ze złóż w obszarze „Pniewy – Słeszew” nr 14/2001/Ł z dnia 14.11.2017 r. – ważna do dnia 14.11.2047 r.

Obszar objęty zmianą Studium znajduje się w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych „Dolina Kopalna Szamotuły-Duszniki” nr 145 w obrębie utworów czwartorzędowych – Dolina kopalna Szamotuły – Duszniki, zaliczanego do obszaru wysokiej ochrony (dla jego ochrony wprowadzone zostały ustalenia związane z gospodarką ściekową), oraz w granicach złoża wód termalnych Tarnowo Podgórne GT-1. Wyznaczenie w zmianie Studium nowych terenów budowlanych na obszarach niezagospodarowanych mogłoby ograniczać ewentualną eksploatację tego surowca naturalnego. Jednak ze względu na dużą powierzchnię objętą złożem oraz na to, że nie ma konieczności przeznaczenia dużych powierzchni na wydobywanie tak jak to ma miejsce w przypadku innych surowców (eksploatacja podziemna, odkrywkowa) nie należy się spodziewać znacznego negatywnego wpływu studium na zasoby naturalne.

Wpływ na wody i elementy przyrody ożywionej został opisany w poprzednich podrozdziałach.

8.8. Wpływ na zabytki

Podstawowe znaczenie mają ustalenia ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Zgodnie z art. 4. ww. ustawy ochrona zabytków polega, w szczególności, na podejmowaniu przez organy administracji publicznej działań mających na celu:

- zapewnienie warunków prawnych, organizacyjnych i finansowych umożliwiających trwałe zachowanie zabytków oraz ich zagospodarowanie i utrzymanie;
- zapobieganie zagrożeniom mogącym spowodować uszczerbek dla wartości zabytków;
- udaremnianie niszczenia i niewłaściwego korzystania z zabytków;
- przeciwdziałanie kradzieży, zaginięciu lub nielegalnemu wywozowi zabytków za granicę;
- kontrolę stanu zachowania i przeznaczenia zabytków;
- uwzględnianie zadań ochronnych w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz przy kształtowaniu środowiska.

Na obszarze objętym zmianą Studium Wielkopolski Wojewódzki Konserwator Zabytków wskazał zewidencjonowane stanowiska archeologiczne objęte ochroną konserwatorską (Kaźmierz stan. 42, obszar AZP 50-24/191, Kaźmierz stan. 43, obszar AZP 50-24/192, Kaźmierz stan. 44, obszar AZP 50-24/193, Kaźmierz stan. 45, obszar AZP 50-24/194) ujęte w wojewódzkiej oraz gminnej ewidencji zabytków. W obrębie wyznaczonej strefy dopuszcza się działalność inwestycyjną i określa się wymóg prowadzenia badań archeologicznych w trakcie prac ziemnych. Zasady ochrony i utrzymania obiektów wpisanych do gminnej ewidencji zabytków wymagają uszczegółowienia na etapie sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

8.9. Wpływ na dobra materialne

Wprowadzona zabudowa nie powinna umniejszyć obecnych wartości terenu. Po zrealizowaniu zapisów zmiany Studium oraz w konsekwencji uchwaleniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na jego podstawie nastąpi wzrost wartości gruntu w większości przypadków. Nałożone wymagania kubaturowe, ogólnobudowlane oraz architektoniczne w stosunku do nowych obiektów powinny pozwolić na uzyskanie harmonijnej przestrzeni.

9. PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ ZAPOBIEGAWCZYCH I KOMPENSACYJNYCH NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU

Teren objęty zmianą Studium położony jest poza obszarami objętymi ochroną w związku z tym nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na ich cele i przedmiot ochrony. Nie przewiduje się kompensacji przyrodniczej negatywnych oddziaływań. W takiej sytuacji prognoza nie przedstawia rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji zapisów Studium na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 i integralność tego obszaru.

10. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DOROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE BIORĄC POD UWAGĘ CELE I GEOGRAFICZNY ZASIĘG DOKUMENTU ORAZ CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000

Zgodnie z obowiązującymi przepisami gmina samodzielnie gospodarując przestrzenią, nie może czynić tego dowolnie. Zgodnie z przepisami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w toku procedury planistycznej organy gminy rozważają wszystkie interesy zarówno publiczne jak i prywatne, a sytuacje konfliktowe rozstrzygane są zgodnie z obowiązującym prawem. Projekt zmiany studium opracowywany jest przydziale organów

rządowych i samorządowych, które zgodnie ze swoimi kompetencjami opiniują lub uzgadniają ustalenia projektu zmiany studium. Studium jako dokument określający politykę przestrzenną gminy wskazuje kierunki rozwoju dla poszczególnych terenów z uwzględnieniem wszystkich uwarunkowań. Ustawa przewiduje również udział społeczeństwa poprzez możliwość składania wniosków lub uwag do projektu. Tak więc ostateczna wersja dokumentu stanowi kompromis pomiędzy interesem osób prywatnych oraz uwarunkowaniami przyrodniczymi i społeczno-gospodarczymi, które reprezentowane są np. przez organy rządowe i samorządowe.

Projekt zmiany studium został sporządzony na podstawie istniejącego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kaźmierz wraz z obowiązującymi zmianami. Rozwiązaniem alternatywnym do projektu rozwiązań byłoby również nieuchwalenie zmiany Studium. W tym przypadku wytyczną dla miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego byłoby obowiązujące Studium.

Po analizie aktualnej sytuacji planistycznej oraz rozpatrzeniu możliwych ograniczeń wynikających m.in. z sytuacji własnościowej, a także możliwości wystąpienia konfliktów na styku funkcji mieszkaniowej i rolniczej, przyjęto rozwiązania przedstawione w ostatecznej wersji projektu zmiany Studium. Zaproponowane rozwiązania funkcjonalne pozwolą na spójne zagospodarowanie analizowanego obszaru.

11. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Przedmiotem oceny zawartej w niniejszej prognozie są ustalenia dotyczące projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kaźmierz w miejscowości Kaźmierz węzeł rej. ul. M. Konopnickiej, zwanego dalej „zmianą Studium”.

Wprowadzone zmiany w SUiKZP umożliwią m.in.:

- realizację inwestycji celu publicznego,
- zmianę perspektywicznych funkcji ujętych w studium,
- utrzymanie ładu przestrzennego oraz racjonalne gospodarowanie przestrzenią,
- wyznaczenie terenów pod zabudowę usługową i mieszkaniową,
- wyznaczenie terenów pod zabudowę zagrodowa oraz obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych i hodowlanych,
- wyznaczenie przebiegu obwodnicy, odciążającej istniejący układ komunikacyjny.

Ponadto zmiana Studium pozwoli na określenie kierunków zagospodarowania i użytkowania terenów oraz uszczegółowi terminologię dotyczącą przeznaczenia terenów i ich funkcji.

Gmina Kaźmierz położona jest w województwie wielkopolskim w odległości 20 km na północny-zachód od Poznania, administracyjnie należy do powiatu szamotulskiego. Od południa graniczy z gminą wiejską Tarnowo Podgórne, należąca do powiatu poznańskiego, od wschodu natomiast z gminą wiejską Rokietnica, od północy – z gminą wiejsko-miejską Szamotuły, natomiast od zachodu z gminą wiejską Duszniki.

Podstawowymi formami terenu oraz krajobrazu naturalnego podkreślającymi szczególny charakter gminy Kaźmierz są:

- wysoczyzna pagórkowata,
- pagórki morenowe,
- Jezioro Bytyńskie,
- Dolina rzeki Samy.

Gmina Kaźmierz znajduje się w granicach 2 Głównych Zbiorników Wód Podziemnych: nr 145 (Szamotuły-Duszniki) oraz nr 146 (Subzbiornik Jezioro Bytyńskie- Wronki-Trzciel).

Zgodnie z mapą hydrograficzną podłoże stanowią przeważnie grunty o słabej przepuszczalności. Pod lasami występują grunty o średniej przepuszczalności, pozostałe to głównie grunty o przepuszczalności zmiennej. W centrach poszczególnych miejscowości

występują grunty o zróżnicowanej przepuszczalności (głównie w Bytyniu i Młodasku).

Na terenie gminy Kaźmierz występują złoża:

- torfu - Gorszewice AW,
- torfu - Gorszewice AW2,
- gazu ziemnego - Jankowice,
- gazu ziemnego - Młodasko,
- kruszywa naturalne - Radzyny,
- kredy - Sierpówko Kiączyn,
- wód termalnych - GT-1 Tarnowo Podgórne.

Na obszarze gminy Kaźmierz znajdują się następujące formy ochrony przyrody

- zespół przyrodniczo - krajobrazowy „Jezioro Bytyńskie”,
- Rezerwat przyrody „Bytyńskie Brzęki”,
- Rezerwat przyrody „Huby Grzebieniskie”,
- Rezerwat przyrody „Brzęki przy Starej Gajówce”,
- Pomniki przyrody,
- Obszar Natura 2000 – Grądy Bytyńskie.

Obszar objęty zmianą studium położony jest w obrębie Kaźmierz. Jego powierzchnia stanowi ok. 23,5 ha. Granicę opracowania stanowią tereny niezainwestowane (głównie tereny rolnicze). Koryto rzeki Sama znajduje się poza granicami opracowania.

Teren opracowania znajduje się na obszarze jednolitych części wód „Sama od Kanału Lubosińskiego do Dopływu z Brodziszewa PLRW60000187271”. Położony jest w granicach udokumentowanych złoża wód termalnych - GT-1 Tarnowo Podgórne.

Według mapy hydrograficznej podłoże stanowią głównie grunty o przepuszczalności słabej.

Obszar objęty projektem zmiany Studium znajduje się w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 145 – Zbiornik główny Szamotuły – Duszniki. Planowane rozwiązania przestrzenne w zakresie gospodarki ściekowej powinny uwzględniać:

- podłączenie obiektów do zbiorczej kanalizacji, gdy występują odpowiednie warunki techniczne,
- dopuszczenie do czasu jej wybudowania, odprowadzanie ścieków do szczelnych szamb,
- odprowadzanie wód opadowych i roztopowych zgodnie z przepisami odrębnymi z uwzględnieniem opóźnienia odpływu ze zlewni deszczowej do systemu odwodnienia oraz wtórnego zagospodarowania wód opadowych w miejscu ich powstania,
- zastosowanie rozwiązań zmierzających do przeciwdziałania skutkom suszy poprzez zwiększenie małej retencji wodnej oraz wdrażanie proekologicznych metod retencjonowania wody.

Analizowany obszar zlokalizowany jest poza granicami terenów objętych formami ochrony przyrody na podstawie ustawy o ochronie przyrody oraz poza:

- obszarem szczególnego zagrożenia powodzią na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat ($p=1\%$),
- obszarem szczególnego zagrożenia powodzią na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat ($p=10\%$),
- obszarem, na którym prawdopodobieństwa wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat.

Na terenie objętym opracowaniem nie występują żadne formy ochrony przyrody powołane w oparciu o ustawę o ochronie przyrody.

Wprowadzenie nowej zabudowy np. na gruntach jeszcze niezainwestowanych będzie powodem zlikwidowania, bądź zubożenia istniejącej fauny i flory. Występujące tam gatunki roślin i siedliska

zwierząt typowych dla środowiska rolniczego mogą ulec degradacji.

Nie przewiduje się, aby ustalenia projektu zmiany, przy spełnieniu wszystkich procedur wynikających z obowiązującego prawa, znacząco negatywnie wpłynęły na zdrowie ludzi. Bezpośredni, ale krótkotrwały lub chwilowy charakter, może mieć uciążliwość akustyczna związana z budową nowych obiektów budowlanych.

Realizacja ustaleń projektu nie będzie miała wpływu na nieosiągnięcie celów środowiskowych zawartych w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”, zatwierdzonym na posiedzeniu Rady Ministrów w dniu 18 października 2016 r. gdyż odbywa się w oparciu o przepisy odrębne uwzględniające te cele środowiskowe.

Przy przyjęciu oraz ścisłej realizacji ustaleń projektu można przyjąć, że realizacja założeń projektu nie będzie miała znaczącego wpływu na środowisko wodne.

Następstwem uchwalenia zmiany Studium jest możliwość uchwalenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz realizacja zabudowy na ich podstawie. Źródłem zanieczyszczenia powietrza na etapie budowy w czasie realizacji robót budowlanych będzie praca silników: urządzeń budowlanych, sprzętu oraz samochodów transportowych spalających głównie olej napędowy oraz prace spawalnicze. Należy podkreślić, iż przy odpowiednim harmonogramie prac budowlanych i staranności ich wykonania faza budowy nie będzie stanowić zagrożenia dla powietrza atmosferycznego. Emisja zanieczyszczeń będzie miała charakter emisji niezorganizowanej o niedużym zasięgu oraz będzie występować okresowo z różnym natężeniem w sposób przemijający. Ponadto jako wytyczną do opracowania miejscowych planów jest wprowadzone zalecenie wykorzystania do ogrzewania budynków paliwa gazowego, ciekłego, energii elektrycznej lub źródeł energii odnawialnej.

Zmiany powierzchni ziemi zachodzić będą podczas prac ziemnych związanych z realizacją zabudowy oraz budową lub uzupełnieniem infrastruktury technicznej. Dla nowo projektowanej zabudowy jako wytyczną do ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego określono maksymalny wskaźnik powierzchni zabudowy oraz minimalny wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej. Uwagi wymaga jednak fakt, że przed zmianą Studium teren przeznaczony był pod zabudowę usługową tereny rolnicze (czyli również pod zainwestowanie jednak pod inną funkcję)..

Krajobraz terenów zlokalizowanych w zasięgu granic projektu zmiany Studium zdominowany został przez tereny rolnicze. Prognozuje się, że w wyniku realizacji zapisów projektu nastąpi znacząca zmiana dotychczasowych walorów estetycznych tych terenów. Powyższe, poza korzyściami ekologicznymi, niewątpliwie stanowić będzie czynnik wpływający pozytywnie na walory estetyczne przestrzeni w sąsiedztwie nowo powstających i istniejących budynków.

Teren gminy Kaźmierz objęty jest koncesją na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż ropy naftowej i gazu ziemnego oraz wydobywanie ropy naftowej i gazu ziemnego ze złóż w obszarze „Pniewy – Stęszew” nr 14/2001/Ł z dnia 14.11.2017 r. – ważna do dnia 14.11.2047 r. Obszar objęty zmianą Studium znajduje się w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych „Dolina Kopalna Szamotuły-Duszniki” nr 145 w obrębie utworów czwartorzędowych – Dolina kopalna Szamotuły – Duszniki, zaliczanego do obszaru wysokiej ochrony (dla jego ochrony wprowadzone zostały ustalenia związane z gospodarką ściekową), oraz w granicach złoża wód termalnych Tarnowo Podgórne GT-1. Wyznaczenie w zmianie Studium nowych terenów budowlanych na obszarach niezagospodarowanych mogłoby ograniczać ewentualną eksploatację tego surowca naturalnego. Jednak ze względu na dużą powierzchnię objętą złożem oraz na to, że nie ma konieczności przeznaczania dużych powierzchni na wydobywanie tak jak to ma miejsce w przypadku innych surowców (eksploatacja podziemna, odkrywkowa) nie należy się spodziewać znacznego negatywnego wpływu studium na zasoby naturalne.

Na obszarze objętym zmianą Studium Wielkopolski Wojewódzki Konserwator Zabytków wskazał

zewidencjonowane stanowiska archeologiczne objęte ochroną konserwatorską, ujęte w wojewódzkiej oraz gminnej ewidencji zabytków. W obrębie wyznaczonej strefy dopuszcza się działalność inwestycyjną i określa się wymóg prowadzenia badań archeologicznych w trakcie prac ziemnych. Zasady ochrony i utrzymania obiektów wpisanych do gminnej ewidencji zabytków wymagają uszczegółowienia na etapie sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

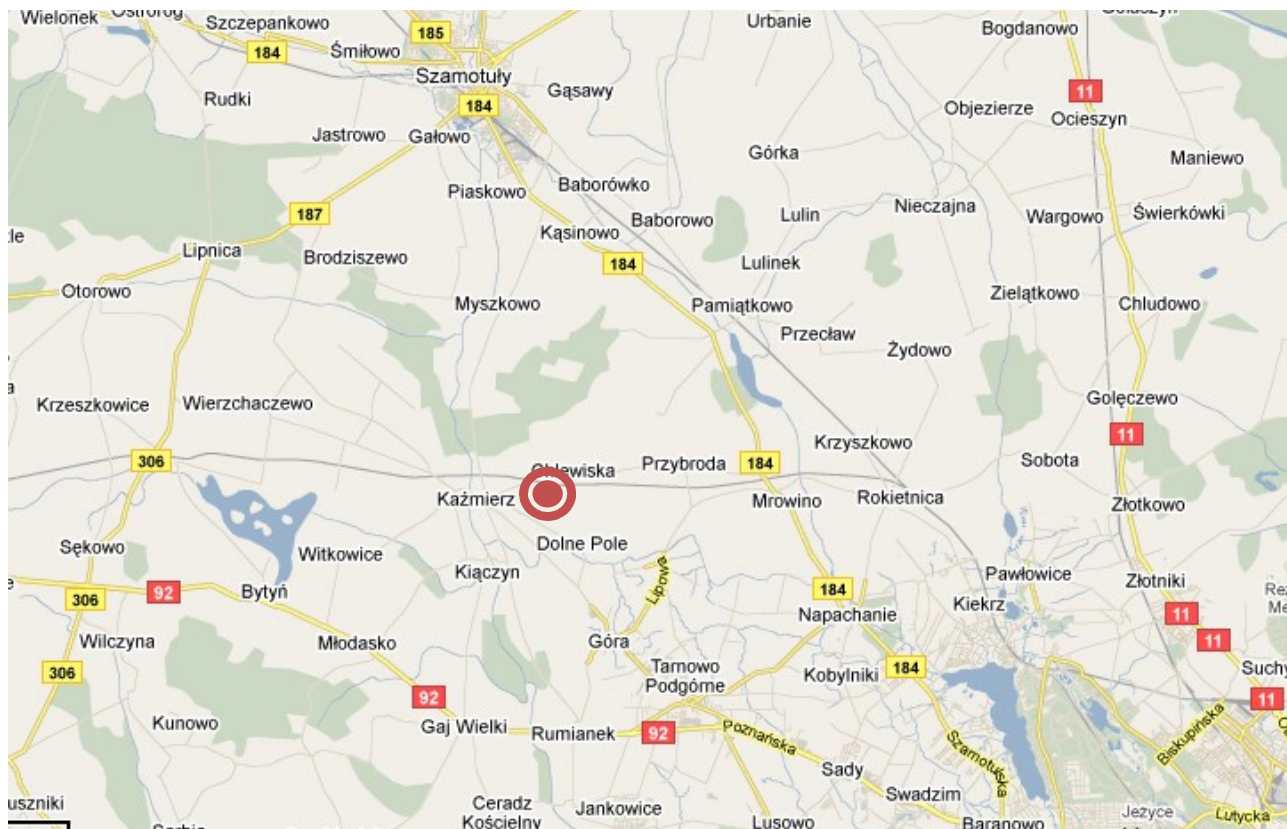
Wprowadzona zabudowa nie powinna umniejszyć obecnych wartości terenu. Po zrealizowaniu zapisów zmiany Studium oraz w konsekwencji uchwaleniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na jego podstawie nastąpi wzrost wartości gruntu w większości przypadków. Nałożone wymagania kubaturowe, ogólnobudowlane oraz architektoniczne w stosunku do nowych obiektów powinny pozwolić na uzyskanie harmonijnej przestrzeni.

W wyniku analizy zapisów w odniesieniu do środowiska przyrodniczo-kulturowego stwierdzono, iż projekt Studium odpowiada celom ochrony środowiska na wszystkich szczeblach (międzynarodowym, wspólnotowym, krajowym).

Ze względu na położenie oraz obecny sposób użytkowania większości terenów zlokalizowanych w granicach przedmiotowego obszaru, największe ryzyko wystąpienia istotnych zmian w środowisku dotyczyć będzie terenów i działek budowlanych. Wprowadzona funkcja stanowić będzie funkcje usługową, mieszkalną. Ponadto wśród potencjalnych zmian w stanie środowiska, które mogłyby wystąpić w przypadku braku realizacji ustaleń zmiany Studium, można dodatkowo wskazać brak spójnego sposobu zagospodarowania niezabudowanych jeszcze terenów, czy też pogłębianie problemów związanych z utrzymaniem ładu przestrzennego.

Możliwość rozważania różnego rodzaju sposobu zagospodarowania terenów znajdujących się w granicach projektu zmiany Studium, po analizie aktualnej sytuacji planistycznej oraz rozpatrzeniu możliwych ograniczeń wynikających m.in. z sytuacji własnościowej, a także możliwości wystąpienia konfliktów, przyjęto rozwiązania przedstawione w ostatecznej wersji projektu zmiany Studium. Zaproponowane rozwiązania funkcjonalne pozwolą na spójne zagospodarowanie analizowanego obszaru. Ostateczna wersja dokumentu stanowi kompromis pomiędzy interesem osób prywatnych (np. poprzez udział społeczeństwa w procedurze planistycznej) oraz uwarunkowaniami przyrodniczymi i społeczno-gospodarczymi, które reprezentowane są np. przez organy rządowe i samorządowe.

Ryc. 15. Położenie obszaru objętego projektem zmiany Studium

 - lokalizacja terenu objętego zmianą studium

źródło: <https://www.google.pl/maps/>

Załącznik nr 1

OŚWIADCZENIE

do prognozy oddziaływania na środowisko projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kaźmierz w miejscowości Kaźmierz węzeł rej. ul. M. Konopnickiej.

Oświadczam, że spełniam wymagania zawarte w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. (Dz. U. z 2022 r., poz. 1029 z późn. zm.) potrzebne do sporządzenia prognoz oddziaływania na środowisko.

Jestem świadom odpowiedzialności karnej za składanie fałszywego oświadczenia.

Tomasz Poleszak